

A GKP 17. KONGRESSZUSA

Erősebb kommunista pártot!

Marx, Lenin, 1917, harc a német fasizmus ellen, küzdelem a görög ezredesek huntája ellen. E történelmi filmkockák vezették be a görög kommunisták 17. kongresszusát, amely február 9. és 12. között ülésezett Athénban. Majd rögtön a ma bemutatása következett. A mai GKP mai nemzedékeinek harca a Jugoszlávia ellen indított NATO-agresszió ellen, az iraki háború ellen, a munkahelyi szervezkedés, a pártépítés, a pénzügyítés. „A 17. kongresszus fő kérdése a párt mindenoldalú, ideológiai, politikai, szervezeti erősítése” – emelte ki a párt főtitkára.

A párt 17. kongresszusa egy jól működő, kiegyensúlyozott, kommunista párt kongresszusa volt. Nem volt ez mindig így! A 90-es évek elején a kommunista mozgalom általános válsága, a kelet-európai szocialista rendszerek összeomlása súlyos válsághoz vezetett itt is. Felmerült a kérdés: lehet-e, érdemes-e kommunista maradni? A GKP-ban voltak olyanok, akik azzal érveltek, hogy a tőkés viszonyok megváltoztak. A pártnak a konzervatív jobboldallal szemben határozott harcot kell folytatnia, de együtt kell működni a PASOK-kal, az ottani szocialista párttal, mert „ők a kisebbik rossz”. A GKP nem csupán elutasította ezt a nézetet, de eltávolította a pártból azokat, köztük vezetőket, akik a kommunista útról kívántak lemondani. Belőlük képződött a Szinaszpiszmosz, az Új Baloldal. Az elmúlt évtized világos kommunista politikája, a munkásság érdekeihez való ragaszkodás mai sikereink magyarázata. Ezt már Aleka Paparigha asszony mondja, a GKP újjáélesztett főtitkára.

diktatúrája ellen, és a kommunista sajtó sem emlegeti mindennap. „Sokan harcoltunk akkor a fasizmus ellen, sokan kerültünk börtönbe. Nem érdem ez, harcoltunk, mert harcolni kellett” – mondta egyszer egy baráti beszélgetésen. Paparigha asszony 1986-ban vált a párt egyik országos vezetőjévé, az athéni pártbizottság első titkáráként a csúcsvezetésbe is bekerült. 1991 óta a GKP főtitkára. Oroszlánrésze volt a párt kommunista irányvonalának megerősítésében, a marxista politika megvédésében.

Aleka

A görög kommunisták vezetője, Aleka Paparigha asszony 1945-ben született Athénban. Történelem-régészeti szakon végzett az athéni egyetemen. Dolgozott magán oktatónak, sőt könyvelőként is. 1961-től részt vett különböző baloldali ifjúsági szervezetekben. 1967–74 között a fasiszta diktatúra által üldözött családokat támogató mozgalom egyik szervezője volt. A polgári sajtóban megjelent életrajzai hallgatnak arról, hogy harcolt a görög ezredesek

Változó görög kapitalizmus

A mozgalom nem élhet az antifasiszta harc legendájából, a ma kérdéseire kell válaszolni ahhoz, hogy a párt megerősödjön.

A gondolatot az egyik kongresszusi küldött, egy vidéki vezető vetette fel, de sokaknak tetszett. A görög kapitalizmus változik – mondotta a főtitkár is kongresszusi beszédében. A multinacionális tőke mélyen behatolt a görög gazdaságba.

(Folytatás a 2. oldalon)

„Az igazat mondd, ne csak a valódit”

Száz éve született

József Attila

(8. oldal)

A Munkáspárt a hős felszabadítókra emlékezett

THÜRMER GYULA BESZÉDE

Tisztelt budapestiek!
Kedves Elvtársak!
Barátaim!

Hatvan esztendővel ezelőtt a budapestiek végleg feljöttek az óvóhelyekről. A bujdosók előjöttek a pincékből. Az ostrom, ahogyan a budapestiek nevezték ezeket a hónapokat, véget ért. Budapest felszabadult.

A magyar főváros bekerült a háború történelmébe. Budapest ostroma Sztálingrád és Leningrád mellett a II. világháború legvéresebb és leghosszabb városostroma volt. A budapesti hadművelet 108 napig tartott.

Mit jelentett ez a február 13-ai nap? Egy hadművelet végét, vagy annál többet? Ez a nap felszabadulás volt. Felszabadultunk a német fasiszta megszállás alól. 1944. március 19-én a német csapatok szállták meg Budapestet. Az ostrom idején 45 ezer német és vele szövetséges 55 ezer magyar katona volt a fővárosban. A németek azért jöttek, hogy az ingtag szövetségest, Magyarországot az utolsó pillanatig benntartsák a háborúban, az utolsó pillanatig szállítsák a birodalomba a magyar kőolajat, élelmiszert, kihasználják a magyar hadsereget, a magyar lakosságot. Hitler 1944. november 23-án utasítást adott, hogy Budapestet háztól házig vívott harccal kell megvédeni. Veessenmayer nagykövet világosan megmondta: „nem törődünk vele, ha Budapest tízszer is elpusztul, ha ezzel Bécsset védeni tudjuk”. Budapest február 13-án szabadságot nyerte vissza.

Azt mondjuk: felszabadultunk, felszabadult Budapest. A valóságban felszabadítottak bennünket. A Szovjetunió Vörös Hadserege hozta el a szabadságot. 145 ezer katonát áldoztak fel a mi szabadságunkért, közülük sok-sok ezer éppen Budapestnél esett el. Vigyük el ma is az emlékezés virágait sírjaikra! Megérdemlik! Mi pedig legyünk arra büszkék, hogy az eltelt tizenöt évben a Munkáspárt volt az egyetlen párt Magyarországon, amely gondozta a sírokat, és nem en-

A főváros párttagjai szép számban gyűltek össze a Szabadság téri Szovjet Hősi Emlékműnél február 13-án, vasárnap délelőtt Budapest felszabadulásának 60. évfordulóján. Az emlékezőket Kajli Béla, a budapesti elnökség új alelnöke köszöntötte. A megemlékezés elején most is József Attila költői szavai habzóttak fel. Az ünnepi beszédet Thürmer Gyula pártelnök mondotta, amelyet az alábbiakban közlünk. A Munkáspárt koszorúját Thürmer Gyula, Vajda János és Kollát Pál helyezték el az emlékmű talapzatánál. A munkáspárti emlékezőkkel koszorúzott Moravcsik Attila, a Kádár János Baráti Kör vezetője, valamint Szigetvári Miklós, a MEASZ budapesti elnöke. Sokan elhelyezték a megemlékezés virágait, tisztelegve a felszabadítók emléke előtt. Az ünnepség végén a budapesti Szabadság teret az Internacionálé hangjai töltötték be.

elit tagjai. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója mindennél és mindenkinél jobban gyűlölte a kommunistákat. A magyar vezetés nem volt képes kiugrani a háborúból. Románia kilépett a német szövetségből, és a győztesek oldalán végezte a háborút. A párizsi békeben megkapta Erdélyt.

Horthy és a Horthy-rendszer antikommunista rövidlátásáért Magyarország drága árat fizetett. A magyar honvédség közel negyvenezer katonát szolgált el egyedül Budapest ostroma során. Magyarország 14,6 milliós lakosságából közel egymillió ember pusztult el, köztük 340-360 ezer katona, 590 ezer polgári áldozat. Közülük mintegy félmillió zsidó.

A magyar politikai elit elvesztette azt a lehetőséget, amelyet a háború jelentett az ország nemzetközi helyzetének megváltoztatására. Magyarország a vesztesek között fejezte be a háborút. A trianoni igazságtalan és imperialista béke, ahogyan Lenin nevezte az első világháborút számunkra lezáró szerződést, érvényben maradt. Magyarország nem volt képes visszaszerezni egykori területét és lakosságát, a magyar nemzet újabb évtizedekre szétdarabolódott.

A második világháború vége azonban egy nem várt pozitív következménnyel is járt. A magyar munkás, a magyar dolgozó megtehette azt, amire 1919-ben, a Tanácsköztársaság idején nem volt képes, szétrombolhatta a tőke, a kapitalizmus uralmát.

(Folytatás a 4. oldalon)

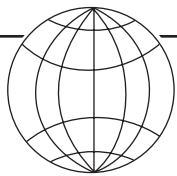
gedte, hogy a gaz lepje el őket vagy a hatalom barbár módon széthordja.

Nem büszkélkedhetünk azzal, hogy mi vívtuk ki szabadságunkat. De büszkék vagyunk azokra, akik legalább tenni akartak valamit. Nem feledjük az ellenállókat.

Nem feledjük Bajcsy-Zsibinszky Endrét, az egyetlen magyar politikust, aki fegyvert emelt a németekre. Nem feledjük Kiss János altábornagyot és a katonai ellenállás más hőseit. Nem feledjük Padányi Mihályt

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

Február 9. A NATO iraki kiképzési programjában az Egyesült Államok és Hollandia mellett a vezető nemzetek között van Magyarország is. Az idén mintegy hárommilliárd forintba kerül a magyar katonai részvétel. A 120 fős ör- és biztosítósza-
zadunk márciustól mozgósításra negyven napon belül Irakba tud települni.

Február 10. Súlyos problémákat okoz a Balkánon a szokatlanul hideg és a kitaró havazás. Romániában hatvan település van elzárva a külvilágtól és harminc helyen az iskolákat is bezárták. Bosznia északi részén többen megfagytak a mínusz harminc fok körüli hidegben.

Február 11. Újra robbantott az ETA baszk terror-szervezet Madridban, ezúttal a kongresszusi központ közelében. Negyvenhárom könnyebben megsérültek. Nem sokkal korábban a rendvédelmi hatóságok az ETA több emberét letartóztatták, valószínűleg erre válaszul követték el a merényletet.

Február 12. Az Európai Unióban a magyarok látják legborúsabban a jelent és a jövőt. Az Eurobarométer felmérése szerint a gazdasági helyzet megítélése Magyarországon, Lengyelországban és Portugáliában a legrosszabb. A legtöbb európai a munkanélküliséget tartja a legnagyobb problémának, bizakodók viszont például az írek, dánok, ciprusiak. Magyarországon mindössze az emberek 36 százaléka gondolja úgy, hogy jól él.

Február 13.

Szaúd-Arábiában rendben lezajlott az ország történetében először rendezett helyhatósági választások első fordulóját, melyet a fővárosban és környékén tartottak. Szavazásra a 21. életévüket betöltött férfiak (kivéve a katonákat) jogosultak, közülük kevesebb mint harminc százalék adta le voksát.

Február 14. Márís megsértették az Ariel Saron és Mahmúd Abbász által kötött tűzszünetet palesztin terroristák, akik mintegy negyven aknagránátot lőttek ki zsidó telepekre és katonai célpontokra a Gázai övezetben. Senki nem sérült meg, de a megállapodás részleteinek kidolgozását egyelőre elhalasztották. Izrael azt szeretné, hogy leszereljék a fegyvereket, míg a palesztin elnök inkább bevonná őket a politikai és biztonsági intézményekbe.

Február 15.

A síita választási szövetség nyerte az iraki nemzetgyűlési választásokat 48 százalék megszerzésével. Másodikok a kurdok (26 százalék), harmadik az Allavi ideiglenes kormányfő vezette tömörülés (14 százalék) lett. A síiták csalódottan vették tudomásul, hogy nem sikerült a számarányuknak megfelelő hatvan százalékot elérniük, s így szövetségesre lesz szükségük a kétharmados többség eléréséhez, például az államfőválasztásnál.

A GÖRÖG KOMMUNISTA PÁRT 17. KONGRESSZUSÁRÓL

ERŐSEBB KOMMUNISTA PÁRTOT!

(Folytatás az 1. oldalról)

A kiadások csökkentésére hivatkozva felszámolja a görög társadalombiztosítás és más szociális ellátórendszerek olyan pozitívumait, amelyeket a görög dolgozók évtizedeken át tartó harcukkal vívtak ki.

Elég körbenézni Athénban, hogy észrevegyük a változásokat. A görög üzletek, amelyek évtizedeken át „déliesen” dolgoztak, azaz későn nyitottak, hosszú ebédszünetet tartottak, mára átvették a nyugati szokásokat. Kora reggeltől nyitva vannak az üzletek, szombaton és vasárnap is. Ezt a rendszert csak a multik bírják vagy az egyre nagyobb számú bevándorló. A görög kisvállalkozások tönkremennek. A gazdaságban általánossá vált a részfoglalkoztatás, ami a szabadság minden látszata ellenére a nagyobb kizsákmányolást hozza magával. A tőkés újjászervezés néven elhíresülő reformok sem jelentenek mást, mint a nagytőke érdekeinek maximális érvényesítését.

Az athéni olimpia kapcsán a hatalom rendőri rendszert vezetett be, és a hivatásos hadsereg bevezetése sem jelent mást, mint a néptől független, a hatalomnak alárendelt erőszakszervezet kialakítását. Számátalan jele van annak, hogy a görög imperializmus ma már nem csupán a munkásosztályt sújtja, hanem a társadalom számos más rétegét is.

Az antiimperialista front koncepciója

Ilyen helyzetben a Görög Kommunista Párt úgy véli, hogy lehetőség van az imperializmussal szemben fellépő erők összefogására, antiimperialista egységfront megteremtésére. Ez nem más, mint a szakszervezeti mozgalmak, a kis- és középvállalkozói szervezetek, értelmiségi szövetségek, érdekszövetségek együttműködése.

Egy ilyen front létrejöttéhez azonban sok mindenre szükség van. Mindenekelőtt mindenki számára világossá kell válni, hogy a hatalom két nagy csoportja, a szocialisták és a konzervatív erők között nincs érdemi különbség. (2004-ben a választásokat 43,2 százalékkal a

konzervatív Új Demokrácia Párt nyerte, a szocialista PASOK 34,2 százalékot kapott. A GKP-nak 9,48 százalék, a Szinaszpiszmosznak 4,1 jutott). „A két egymással kibékíthetetlen ellentétben lévő párt közötti konfrontáció nem változtatja meg azt a tényt, hogy az Új Demokrácia és a PASOK egyetért a fő kérdésben, a tőkés újjászervezés, azaz az egyre gyorsabb tőkés reformok ügyében” – volt hallható a KB beszámolójában.

A front nem jöhet létre a kommunista párt erősödése nélkül. Papparigha asszony külön is kiemelte, hogy ez nem azt jelenti, mintha a GKP vezetni akarná a frontot vagy általában a társadalmi szervezeteket. Ez azt jelenti, hogy a front tevékenységét a GKP csak akkor képes befolyásolni, ha erős, ha taglétszáma nő, ha azok a káderei, akik a társadalmi szervezetekben dolgoznak, a párt politikáját hajtják végre. Nagyon fontos a párt ideológiai egysége, ami ma azt jelenti, hogy a GKP nem ül fel a divatos polgári nézeteknek, nem fogadja el azokat a nézeteket, amelyek a munkásosztály és az osztályharc megszűnését hirdetik, sem azokat, amelyek a kommunista pártok helyett „megújult”, „új baloldali” pártok szükségességéről beszélnek.

A párt szervezeti állapotát jól mutatja a kongresszusi mandátumvizsgáló bizottság jelentése. A kongresszusi küldöttek 17 százaléka 39 évesnél fiatalabb volt. 40–49 év között volt a küldöttek 37,1 százaléka, 50–59 között 38,1 százaléka, 60 felett 7,8. A küldöttek 19 százaléka 1974 előtt lépett be a pártba, döntő többségük, 66,4 százalékuk azonban 1974 és 1991 között. Tekintélyes a legfrissebb párttagok aránya is: 14,5 százalék.

A kongresszuson nyolcvan külföldi párt delegációja vett részt. Magyar részről jelen volt Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke, aki találkozott Aleka Papparigha főtökkel és a párt más vezetőivel.

A szociális fórum trójai faló

A megbeszélések a két párt alapvető kérdéseit is érintették. A görög kommunisták a szociális fórum mozgalmat átfogó gyakorlati kísérletnek tekintik, amelynek a végső célja az, hogy a kommunista pártokat tönkretegyék – hangzott el a megbeszéléseken. Ez az objektív rendeltetése, amely teljesen független attól, hogy a mozgalomba számos tisztességes ember került. A tőke érdeke az, hogy az imperializmus mai viszonyai között, amikor az elmentétek minden területen élednek, a munkásosztálynak ne legyen harcos vezető pártja. A kommunista pártokat váltsák fel ideológiától mentes szociális mozgalmak. Ha nincs erős, fegyelmzett kommunista párt, a munkásosztály nem lesz képes harcolni.

A Görög KP nem támogatja az Európai Baloldali Pártot

sem. Az EBP-ban tömörült pártok többségének vezetése feladta a kapitalizmus elleni harcot, a tőkés intézményekhez való alkalmazkodás taktikáját választotta. Az EBP-nek nincs jövője. A tárgyaló felek hangsúlyozták, hogy a görög párt vezetése tudomásul vette a Munkáspárt tavalyi döntését arról, hogy csatlakozik az EBP-hoz. Thürmer Gyula elmondta, hogy a Munkáspárt álláspontja szerint értékelni kell az EBP egyéves tapasztalatait, és ezek alapján megfelelő változtatásokat kell tenni. „Mi is úgy látjuk, hogy az EBP nem vált európai párttá, mert nem csak az orosz, az ukrán kommunisták nem kaptak meghívást, de az EBP gyakorlatilag csak a nyugat-európai pártok ügyeivel foglalkozik. Nem fogadható el az sem, hogy a szocialista országok történelmében a sztálinizmus elleni harc ürügyén egyszerűen kidobják. Az ideai barcelóniai kongresszus megmutatja, hogy van-e remény az EBP vonalának módosítására.”

A Görög KP vezetői és Thürmer Gyula egyetértettek abban, hogy az európai kommunista pártok politikai és ideológiai együttműködését erősíteni kell. A Munkáspárt elnöke köszönetet mondott a Görög KP vezetésének azért a támogatásért, amelyet a görög kommunisták adnak az európai kommunista mozgalom erősítéséhez. A legnagyobb pártok, a görög, a portugál, a cseh kommunisták döntésétől függ ma az európai kommunista mozgalom sorsa. A Munkáspárt a tőke elleni harc erősítését, a kommunisták közötti kapcsolatot fejlesztését támogatja. **K. M.**

Kína, az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió

A lengyelektől a hölgynek ábrázolt Európa bájos mosollyal varkargatja az óriási sárkány állát, a sárkány kejesen élvezi a cirógatást, a háttérből pedig Uncle Sam csipőre tett kézzel dühösen szemléli az idillt. A londoni The Economist egyik vezércikkének illusztrációja Kína, az EU és az Egyesült Államok közötti viszonyokat jellemzi.

Ez év januárban hozták nyilvánosságra az Európai Unió és Kína közötti kereskedelem múlt évi adatait. A kínai gazdasági fejlődés ütemét ismerve nem nagy meglepetés, de jelentőségét tekintve mégis szenzáció, hogy az EU vált 2004-ben Kína legnagyobb kereskedelmi partnerévé. A kereskedelem volumene – csak részben az EU bővítése következtében – 2003-hoz képest 35 százalékkal növekedve 160 milliárd eurót ért el. Ez a tény már önmagában is veszélyezteteti az Egyesült Államok stratégiai érdekeit, de nemcsak gazdasági, hanem po-

litikai és katonai értelemben is. Tavaly október óta Schröder és Chirac is járt Pekingben, óriási üzletek megkötését segítették elő, és megígérték, hogy megvizsgálják a Kína elleni fegyverembargó feloldásának lehetőségét. Mindkét ország, valamint Nagy-Britannia is a világ legnagyobb fegyverexportőrei közé tartozik, ezért az EU-n belül aligha ellenzik ezt a tervet. Annál inkább az Egyesült Államok. Washingtonban Kínát potenciális ellenségnek tekintik, és nem tartják kizártnak például Tajvan kapcsán egy fegyveres összecsapás lehetőségét.

Az USA vezetése tudja, hogy Kína gyárt fegyvereket, és Oroszországtól is vásárol, azonban bizonyos bonyolult kommunikációs rendszereket és elektronikus készülékeket Nyugat-Európában vásárolna.

A politikai háttér sem kevésbé nyugtalanító a szuperhatalom szempontjából. Chirac pekingi látogatása során kijelentette: Franciaország és Kína egyaránt „egy multipoláris világot képzel el a jövőben”. Egy neves washingtoni politológus szerint Kína és az Európai Unió egy alakulóban lévő tengely, mivel egyre közeledik az értékelésük az USA-ról.

Mindezek alapján érthető, hogy a Bush-kormányzat intenzív kampányt indított az „atlanti együttműködés” szorosabbra fűzésére, az iraki háború miatt megromlott kapcsolatok javításá-

sára. Rice külügyminiszter európai látogatása ezt a célt szolgálta, de határozottan elítélte a kínai fegyverembargó eltörlésének szándékát is. Az EU képviselői igyekeznek bagatellizálni az ügyet: Kínán kívül kizárólag Zimbabwe és Mianmar (Burma) szerepel az európai tiltólistán, és ezek nem tartoznak ugyanabba a kategóriába. Ezenkívül az unió bevezet egy magatartási kódexet, amely nem engedne olyan fegyverexportot, amely egy szövetséges érdekeit sérti. Ez a „kódex” nem elégti ki az amerikaiakat, mert minden európai ország maga döntene el, mi sérti egy szövetséges érdekeit. Bush kabinetjében azt is tudják, hogy egy nagyon jóvelmező ajánlatnak nehéz ellenállni. Különösen a franciák nem hagyják megkötni a kezüket, és nem lehet politikai ízlés-

süket különösen kényesnek minősíteni: 1990-ben Tajvanak is szállítottak hadihajókat.

A németek hozzáállását jelenleg csak sejteni lehet. Február 11-én kezdődött Münchenben egy „biztonsági értekezlet”, amelyen Rumsfeld hadügyminiszter is részt vett. Schröder kancellár betegsége miatt nem volt ott, de elküldte beszédét, amelyet Struck német hadügyminiszter olvasott föl. Schröder azt állítja, hogy a NATO már nem felel meg a világ megváltozott biztonsági helyzetének, ezért meg kell újítani. Rumsfeld orcája igencsak pirosra gyúlt, de csak annyit válaszolt, hogy a NATO a világtörténelem legeredményesebb szervezete. Az amerikai nógatásra, amely Németország fokozottabb közkeleti felelősségvállalását sürgeti, a németek megígérték: az

izraeli-palesztin békét hajlandók csapatküldéssel segíteni. Ez azt is jelenti: Irakba továbbra sem küldenek katonákat.

Struck kifejtett egy gondolatot, amelyet a világ progresszív erői már évek óta hangsúlyoznak, de kormányzinten eddig szegénylősen hallgattak róla: a szegénység megszüntetését kell elősegíteni, mert a nyomorúság és a kilátástalanság termeli a terrorizmust. (Struck folytathatja volna javaslatát azzal, hogy a Bush-kormány kerektá jelszó, a „háború a terrorizmus ellen” egyébként is csak ürügy, hódítási szándék a valódi cél.)

A kínai embargó ügye azért nem mindennapi. Az Európai Unió országainak egybehangozón kell határozniuk, hogy az Egyesült Államok stratégiai érdekei vagy Kína érdekei mellett döntenek. **Pesti Lajos**

Elfagyott otthonok – avagy ki a hajléktalan?

Nem tudom, mennyire megbízhatóak a hajléktalanok a hónap elején végzett országos megszámolásának adatai. Tartok tőle, hogy nem igazán, mert ezek az emberek roppant bizalmatlanok a hatalommal szemben. És most már akkor is, ha az úgymond jó akar.

Pedig a pontos számokra igazán szükség lenne ahhoz, hogy a valós tények ismeretében segíteni lehessen rajtuk. Mert most, hogy némi készsége van a kormánynak a legszegényebbek megsegítése irányában, ezt ki kellene használni! Amíg ez a szándék még megvan.

Az évekre visszanyúló megfigyeléseim alapján, amelyeket több riport és interjú tett konkrétabbá, úgy gondolom, hogy a hajléktalanok száma ma Magyarországon körülbelül 40-45 ezer körül lehet. Ebből Budapesten élnek a legtöbben, mintegy harmincezen. De számlálás ide, számlálás oda, még mindig megmaradt bennünk az ominózus kérdés: tulajdonképpen ki számít hajléktalannak?

Egyszer Vecsei Miklós hajléktalanügyi miniszteri biztos egy interjú elején megjegyezte

nekem, hogy bizony a legnagyobb télvíz idején némely hajléktalan jobb helyzetben van, mint egy átlagos szegény ember.

Miért is? Mert amikor odakint tartósan jóval nulla fok alá süllyed a hőmérséklet, akkor a hajléktalan ember, akinek ugyan nincs semmije, de talál menedéket egy jól fűtött szállón, az életben marad!

De az a szegény ember, akinek ugyan van otthona, de nincs tüzelője, az igencsak az élet és halál mezsgyéjén jár ilyenkor. Ez az ember ott él valamilyen magányos kis vidéki házban, mondjuk nyugdíjas és aprócska nyugdíjából már nem futja a tüzelőre. A házacska öreg, rosszul szigetelnek a falai, a vízvezeték sincs jól szigetelve, ezért elfagy s nincs már ivóvíze sem. És ki tudja, mikor gyújtott be utoljára a kis vas-

kályhába. Úgyhogy nagyon lehiült már a ház és a szegény ember attól retteg, hogy reggelre megfagy a saját ágyában.

*

Csak Szabolcsban hatan szenvedtek fagyhalált az idei télen. Többnyire a fűtetlen lakásokban. És ők csak a magyar mérték szerint nem hajléktalanok, a nyugat-európai mércék szerint viszont nagyon is azok. Az uniós megfogalmazás kimondja, hogy a hajléktalan nem csak az, aki „a híd alatt” lakik, hanem mindazok az emberek, akiknek nem adatott meg a normális, emberhez méltó lakhatás lehetősége.

Kormányunk tagjainak el kellene gondolkozniuk ezen az uniós elvárás, miközben eleget tesznek a kérésüknek, hanem lejtik keringőjüket valamelyik farsangi bálon... És ugyan már mire elég az az ötszázmillió, amelyet a költségvetési keretből a hajléktalanok akarnak költeni?

Fort András

Szakszervezeti jószomszédság

A 2002-es kormányváltás, illetve Magyarország uniós csatlakozása óta számos szakszervezeti aktivista a hazai és a külföldi érdekvédelmi fórumok közötti szoros együttműködést szorgalmazza. A dolgozói érdekképviseletek szövívői a multinacionális cégekkel szembeni együttes fellépés fontosságán túl arra is felhívják a figyelmet, hogy hazánk sajátos földrajzi-geopolitikai helyzete miatt szükség van a területi régiók határokön átvivő összefogására is.

Nemrégiben úttörő vállalkozásként szerb, román, illetve magyar szakszervezeti küldöttek között megállapodás született többek között az állandó eszmecseréről, valamint a munka világában szerzett tapasztalatok, érdekérvényesítési módsze-

rek egymásközi átadásáról, megkoronázva ezzel a három szomszédos ország munkásképviselőinek hosszú évekre visszanyúló szívélyes viszonyát. A kölcsönös megégyezés túlmutat helyi jelentőségén: az egyes ter- ségek egymásraultaltságát felis-

merő szakszervezeti vezetők bebizonyították, hogy a munkahelyek védelme, a munkalehetőségek teremtéséért folytatott küzdelem, illetve a bérből és fizetésből élők érdekképviselete és az egyes régiókön belüli, de más országhoz tartozó ágazatok kooperációja a kiszámítható jövőért olyan nemzetek feletti értékek és érdekek, amelyek lehetővé teszik a népek békés egymásmellettélését, a nacionalista előítéleteken való felül- emelkedést.

B. Deák András

Különvélemény sztrájkügyben

A busz közönsége felfigyelt a lányra, akinek fekete kabátujján vörös csillag lángolt. Őt-ágú és valósággal világított a napfényben. Dacosan, kihívón.

– Kedveském, ezért megbüntethetik – mondta szánakozva egy idős asszony.

– Ne féljen néni; a „megasztár” is ótágú csillaggal hirdet az újságban, mégsem tiltják be. Néhány bejedit alak tépi a száját, félti a húsfaszakat. Nekem ez a csillag szimpatikus.

– Kedden is viselte volna, amikor kilométereket gyalogolt voltna a sztrájk miatt? – így szólt valamely éltes férfi.

– Nekem különvéleményem van a sztrájkokról – replikázott a lány. – Most szimpatikus dolog a buszosokkal, békavéséssel érezni. Sokan tüntetőleg teszik. Ha érdeklő, elmondom, ez teljesen társadalomellenes. Miért engem és magát sújtják azok, akik keveslik a bériüket?

– Mert nem tudnak mást csinálni...

– De én sem, meg maga sem. Száz éve, kétszáz éve még a tőkést szorongatták, ha nem fizetted rendesen a bért. Leállt a bánya télen, amikor fogyott a szén, a textilgyárban a szövőnőknél elnémult a gép, ha nem fizetted a tőkés. Kára lett, ráfizetés. Kikényszeríthették a jobb ellátást.

– A társadalmat akarják fel-lázítani!

– De nem jól teszik. Ember, ezt értenék meg. Ne a repülőtéren unatkozzék a nép, vagy a vasút ne járjon, mert kevés a mozdonyvezetők pénze! A busz nem indul, mert nem fizetik meg a sofőrt? Én fizessem meg minden az árát? Engem rúgnak ki a munkahelyről, mert helyembe valakit fel kell venni, hiszen nem állhat le a másik tőkés?

– Akkor nyugodjanak bele az éhenhalásba?

M. M.

Küzdelmek – pénz nélkül

Lehet, nem pontos az adat, de hozzávetőlegesen hatvanezer civil szervezet létezik az országban. Akik létrehozták őket, feltehetően tudják, hogy mindenféle cselekmény, akció, tevékenység pénzbe kerül. Vagyis: a cél, amit megfogalmazznak, lett légyen az a bélyeggyűjtés, a természetjárás, a környezetvédelem avagy bizonyos rétegek, csoportok érdekeinek óvása, nyugdíjas egyesület – munka és küzdelem árán valósul meg.

S éppen az a demokrácia, mindenre van lehetőség, de az már kevésbé, hogy pénz hiányában a szándék nem érik valósággá!

Egy demokratikus állam, annak kormányzata segíti eme törekvéseket, a többi közt azzal, hogy gondoskodik anyagi alapjairól e működéseknél. Pénzt juttat abból az összegből, amely az adózók – törvényben meghatározott – készségéből áll rendelkezésére.

Hová kerül a támogatás?

Az egyik legnagyobb civil szervezet a TÉT: a Társadalmi Érdekegyeztető Tanács. Társelnökével, Bányász Rezsővel beszélgettünk, mégpedig a legutóbbi közgyűlésük után. A TÉT demokratizmusát éppen az fejezi ki, hogy élén három társelnök áll, történetesen még Szász Gábor főiskolai tanár és Réz Pálné.

– Miről tárgyaltak a közgyűlésen?

– Mondanám, az időszerű közéleti kérdésekről, amiben a mintegy száz tagszervezetünk érintett. De közelebbről az anyagi gondokról. Ma az a helyzet, hogy nem csupán a vállalkozók, a gazdasági társaságok küszködnek pénzügyi nehézségekkel, hanem a civil szervezetek is.

– Annak ellenére, hogy a Gyurcsány-kormány, amint azt a Lendületben az ország programjában leszögezte, igyekszik nagyobb figyelmet fordítani rájuk?

– Annak ellenére, nagy fokú javulást mutat például, hogy amíg az elmúlt években 500 millió körüli összeg állt a rendelkezésre ilyen célra, most a Nemzeti Civil Alapítvány (NCA) több milliárd forintot biztosít! De az alapvető hibát elkövették a jószándék megalkotói: mégpedig azt, hogy összekeverték a törvényben a

Bányász Rezső

civil szervezeteket és az alapítványokat. Amíg az utóbbiak, akár állami vagy önkormányzati, tehát közösségi eredetűek, akár valamely intézmény vagy multinacionális cégé, sokkalta jobb helyzetben vannak.

– Gyakorta fizetett apparátussal, jól felszerelt irodákkal, gépkocsikkal miegymással rendelkeznek, s nem gond számukra a működés – nekik jut a milliárdokból a nagyobb rész. És a civil szervezetek, amelyek sokszor állami feladatokat látnak el, avagy a társadalomnak multhatatlanul fontosakat, igen nagy finansziális nehézségekkel küszködnek...

– Ilyen a helyzet a TÉT-nél is?

– Bizony ilyen, itt valamenynyit tisztviselő díjazás nélkül látja el a dolgot, még gépiró-titkárnő sincs, maholnap a bérleti díj, a villany és a telefonszámla kifizetése a létükbe vág. A legfontosabb eszközökre sem jut pénz, hogy munkánkat ellássuk, iroda- és számítógépeink elavultak és utánpótlásukra aligha gondolhatunk.

Ernyőszervezetként működve

Csörög a telefon, hosszas beszélgetés következik. Ebben pénzügyek (is) szóba kerülnek, s hogy már az év derekán kellett volna bizonyos NCA pénzek megérkeznie – és még sehol semmi nyoma...

– Az egyik tagszervezetünk, a LAÉT elnöke, Molnár Gézané hívott – magyarázza Bányász Rezső. – Kiváló elhivatottsággal és akarattal oldanak meg feladatokat a létminimum alatt élőkért. Szükség van az anyagi támogatásukra, hiszen a szegények gondja az állam gondja is kell hogy legyen. És mégis társadalmi erőre bíznak.

– Kik tartoznak még a TÉT-hez?

– Amint említettem, az egyik

legnagyobb, úgynevezett ernyőszervezet vagyunk, több mint száz taggal. Sokan közülük maguk is csúciszervezetek, mint a MSZOSZ Nyugdíjas tagozata, avagy a Nőszövetség, de itt található országos hálózattal a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége, a Civil Fórum, a Haladó Erők Fóruma, a Baloldali Egység Tömörülés és még sokan mások. Vannak környezetvédők, „zöld” szervezetek is, tehát olyanok, amelyek felvállalják a társadalom sokféle gondját. Ezek valamenynyien bizonyos rétegek, csoportok érdekeit fogalmazzák meg, azokért küzdenek, eszközeiket a megvalósításért használják fel.

– Nehéz manapság pénzhez jutni...

– A legfontosabb lehetőség a pályázati forma. Pályázni lehet a minisztériumoknál, a már említett NCA-nál, az önkormányzatoknál, sőt a multik intézményeinél is.

– Csak hogy feltétel a bírósági bejegyzés.

– Valóban, ez hitelesíti az egyesületet, a társadalmi formációt, hogy a nagy közösség szempontjából fontos feladatot lát el, alapszabály szerint működik és nem szélhámosok vezérelte alatt áll. Vagyis a bíróság végzi el a legitímálást.

Sokféle bizonylat, bürokrácia

– Mi szükséges a bírósági bejegyzésekhez?

Nos, ehhez viszont sokféle papír, igazolás szükséges, s alighanem túlbürokratizált ez az ügy. Legalább az alapító okirat kell, adóhivatali kimutatás, banki bejegyzés, vámhivatali nyilatkozat, közgyűlési aláírás hitelesítése, egyszóval egy se-regnyi irat, amelyek nagy része megint csak már az indulásnál pénzbe kerül. Aztán a civil szervezet, ha nem unja meg a sokféle huzavonát, munkához láthat, illetőleg részt vehet pályázatokon és bizhat benne, hogy nyer (vagy nem nyer) bizonyos összeget.

Sok az adminisztráció, a túlbiztosítás, a hitelesség megalapozása, de hát az utóbbi időben rájöttek bizonyos körök, hogy nagy üzlet rejlik a humanitárius ügyekben. A társadalom jelentős része pedig szívesen áldoz – gyakorta jól felfogott „üzleti” érdekből – olyan célokra, amelyek meghatják az embereket. Mondjuk, a betegségek elleni küzdelemben gyógyszergyárak „segítik” a civil szervezeteket: fogy az áru, növekszik a profit...

Aztán előszeretettel alakulnak jó hangzású vállalkozások fogyatékosok javára, idősök megsegítésére, hajléktalanok istápolására. Nem is olyan régen lapunk foglalkozott egy Pest megyei „vállalkozással” amelyben szociális ellátást, mi több, gondoskodást ígértek jóhiszemű öregeknek, s a végén a megyei önkormányzatnak kellett gondoskodnia vagy száz emberről.

Egyszóval a demokrácia éppen azt kívánna, hogy felelős társadalmi ellenőrzés alatt, a civil szerveződések, törekvések céljaikhoz anyagi eszközöket kapjanak, hogy teljesebben, aktívan láthassák el működésüket.

Mártonfy Mihály

Egyre többen vannak a segítségre szorulóknak

A Munkáspárt a hős felszabadítókra emlékezett

THÜRMER GYULA BESZÉDE

(Folytatás az 1. oldalról)

A magyar munkás, a magyar dolgozó ült be a parlamentbe, ő hozta a törvényeket, ő osztotta szét a megtermelt javakat, ő döntött az ország jövőjéről. Szocializmus volt. A 20. századi magyar történelem sikertörténete indult el.

A szocializmus útján Magyarország óriásit lépett előre önmagához és szomszédaihoz képest. Az Ikarusz, a Ganz-Mávag, a Chinoi Európa legnagyobb gyárai közé emelkedett. A magyar mezőgazdaság a leghatékonyabb agrárgazdaságok egyikévé vált, bőséges enniválót adott az embereknek, eltüntette a magyar falu nyomorát. Értelmes és előnyös gazdasági együttműködést alakítottunk ki a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal. A törvényeket nem Moszkvában hozták, mint most Brüsszelben. Nem kellett a magyar forintot rubelre cserélni, mint ahogyan történni fog az euróval. Nem az utolsók között voltunk, mint most az Európai Unióban, hanem az elsők között. Jó volt munkásnak, dolgozóknak lenni, jó volt magyarnak lenni.

A mai hivatalos politika félredobja a történelmi tényeket, mit sem törődik Magyarország geopolitikai helyzetével, saját szája íze szerint magyarizza a hatvan évvel ezelőtti történéseket. Elmosás a németek szerepét, azt a benyomást keltik, mintha nem is Németország rohanta volna le Európát.

Agyondicsőftik az Egyesült Államokat, azt a látszatot keltik, mintha az első front, a szovjet-német front nem is létezett volna, csak a második front. Arról igyekeznek bennünket meggyőzni, hogy az amerikai politika bennünket, a mi szabadságunkat szolgálja.

Mondjuk ki az igazságot! Az amerikai vezetés Hitler óta a legmocskosabb, legagresszívabb rendet erőlteti a világra. Békét hirdetnek, de környékükön pusztítanak mindenkit, aki szembe mer velük szállni, legyen az Jugoszlávia, Irak, vagy holnap a KNDK, Irán, Szíria.

Szabadságról beszélnek, de mindenhova az amerikai tőke, az amerikai életvitel egyeduralkodó, amely kipusztít mindent, ami nemzeti, ami emberi, ami tisztességes.

A második világháború történéseit a holokauszt történetévé egyszerűsítik. Ha nincs antiszemitizmus, ha nincs zsidóüldözés, a német fasizmus elfogadható és elfogadandó eszköz lett volna a tőke kezében. Az Egyesült Államok nem üldözi a zsidókat, sőt milliárdokkal támogatja Izraelt és segíti a hozzájuk kapcsolódó tőkés körök világuralmi terveit. Nem számít, hogy népek vesztik el szabadságukat, nem számít, hogy százmilliókat taszítanak a nyomorba, csak az imperialista Amerika számít.

A hivatalos politika a közös Európa ünnepévé avatja 1945 tavaszát. Így igyekszik feledtetni, hogy a magyar tőkésosztályok újra történelmi kiegyezést kötöttek. Ezúttal nem Fe-

renc Józseffel, hanem az európai nagytőkével, az Európai Unió uraival. Az európai nagytőke garantálja a magyar tőkésosztály uralmát, nem enged új rendszerváltást, nem engedi, hogy a kommunista hatalomra jussanak, sőt azt sem, hogy a parlamentbe kerüljenek. Cserébe a magyar tőkésosztály kiszolgáltatta az országot, a gazdaságot átengedte a külföldi tőkének, a politikánkat alárendelte a brüsszeli nagyhatalmi politikának.

Kedves barátaim!

Ma fejet hajtunk az áldozatok emléke előtt. Gondolunk egykor elveszített szeretteinkre, felidézünk hőseink nevét. De többről is van szó!

Merítsünk erőt mai harcunkhoz! A felszabadulás és a szocializmus emléke adjon erőt, hogy küzdjünk a magyar kapitalizmus igazságtalanságai ellen. Az év minden napján leplezzük le, hogy ebben az országban már nem mi parancsolunk, hanem a külföldi nagytőke. A törvény nem a magyar munkást védi, hanem a külföldi tőkésnek ad földesúri jogokat és teremt kifinomult, de annál keményebb kizsákmányolást. Nem lakásokat építenek a rászorulóknak, hanem egy életre szóló igába kényszerítik a fiatalokat. Eladnak mindent a fejünk fölül, most már a kórházakon a sor. Az iskola már nem a magyar szellem palotája, nemzeti jövőnk letéteményese, hanem menedékhely a munkanélküliséggel szemben.

De ma okosabbak vagyunk, mint tizenöt éve. Még nem tudjuk visszavenni a hatalmat, de már tudjuk, hogy mit jelent az elvesztése. Még nem tudunk harcolni a tőke ellen, de már tudjuk, hogy harcolni kell.

Kommunista elődeink küzdöttek a felszabadulásért, irányították, segítették az ország újjáépítését. Mi, a Munkáspárt tizenöt esztendeje ott vagyunk a tőkés rendszer elleni harc élvonalában. Tavaly sikerre vittük a népszavazást. Először támogatott közel kétfélmillió ember olyasvalamit, amit a Munkáspárt kezdeményezett. Harcolunk azért, hogy legyen mindenkinnek munkája. Harcolunk azért, hogy a lakás, a lakhatás alkotmányos jog legyen. Harcolunk azért, hogy a magyar uralkodó osztályok ne keverjék Magyarországot újra és újra imperialista háborúba.

Soha többet háborút!
Éljen a béke!
Éljen a szabadság!
Éljen a dolgozó emberek Magyarországa!

Indul a választási pénzgyűjtési akció!

A Munkáspárt tagjaként és – engedtesék meg, hogy most nagybettűvel írjam és mondjam – a Párt tagjaként, gazdasági felelőseként, alelnökként kérelem fordulok minden párttagunkhoz, szimpatizánsunkhoz, barátainkhoz. Kérem Önöket, kérlek Benneteket, támogassuk tettekkel a Központi Bizottság döntését és kezdjük meg a választási pénzek gyűjtését.

A Központi Bizottság jó döntést hozott, amikor elfogadta az elnökség előterjesztését és meghirdette a választási pénzek gyűjtését. Mintegy 70 millió forint gyűjtését irányoztuk elő. Ebből 40 milliót nekünk, a párt tagjainak kell összeadnunk.

A 2006-os választás sikerének és egyáltalán indulásunknak egyik feltétele az, hogy tudunk-e elegendő anyagi forrást biztosítani. Sokat vitatkoztunk az elnökségben belül, a megyei elnöki értekezleten, egymás között arról, hogy teljesíthető-e ekkora feladat, képesek vagyunk-e megérteni és képesek leszünk-e áldozatokot hozni a párt politikai befolyásának növeléséért, a parlamenti bejutásért.

Sokan nagyon keserűen mondták azt, amit mi magunk is tudunk, hogy nagyon sok a szegény ember, a kisnyugdíjas, a munkanélküli közöttünk. Nekik adnunk kellene, mondták, nem kérni tőlük. Igaz! De egyikőtök sem mondta, hogy ne próbáljuk meg. Abban is egyetértünk, hogy ez a pénz is kevés ahhoz, amit tenni szeretnénk, amit tennünk kellene ahhoz, hogy hangunkat meghallják azok, akikhez szólni szeretnénk.

Hova megy ez a pénz? Nos, vissza a választókerületekhez. Nógrád vagy akár Budapest is mondhatná, hogy ez nekem „nem üzlet”, hiszen kevesebbet kapok vissza mint amennyit a párttaglétszám arányában befizetünk. Zala, Bács, Somogy meg örülhetne, hogy sokkal többet kap, mint amennyit befizet a kis taglétszám alapján. Az igazság azonban az, hogy a Munkáspárt nem képes a parlamentbe bejutni egy választókerületben vagy egy megyében, akármilyen jól is dolgozzanak ott. Vagy együtt, vagy sehogy! Az országos listához minden megye kell, a leggyengébb is, a legerősebb is. A különbséget úgy tudjuk enyhíteni, ha erőnket átcsoportosítjuk. Ezt akarjuk a gyűjtéssel is tenni.

Szerintem minden rajtunk múlik! Ha mi, párttagok megértjük, ha meg tudjuk érteni mindenkivel, aki közel áll hozzánk, aki szimpatizál velünk azt, hogy ez mennyire fontos, van esélyünk ezt a pénzt összeeszedni. Ha nem, akkor nincs esélyünk. Lehet jó programunk, lehetnek jó jelöltjeink, ha nincs pénzünk ahhoz, hogy ezt valamilyen formában eljuttassuk a választókhöz, nem tesszük semmit. Ezt a világot éljük, a média, a propaganda, a marketing hatalmi tényezővé váltak. Élni kell vele, és ehhez pénz kell, sok-sok pénz! Ha nem tudunk pénzt adni benzínre, ha nem tudjuk járni a vidéket, akkor nem tudjuk összeeszedni a kopogtatócédulákat, és akkor nem lesz országos listája a Munkáspártnak, kevesebben tudnak ránk szavazni.

A döntés értelmében minden párttagtól 2005-ben és 2006-ban 2000–2000 forintot várunk. Elkészültek a „választási támogatási jegyek” 100, 500, 1000 és 5000 forintos címletekben. Minden budapesti kerület, minden megye megkapja a létszámának megfelelő támogatási jegyet.

A gyűjtés nem egyszerűen azt jelenti, hogy pénzt kérünk másoktól. Ez politikai akció is. Lehetővé teszi, hogy odamenjünk a gyerekeinkhez, unokáinkhoz, szüleinkhez, ismerőseinkhez, barátainkhoz és a támogatásukat kérjük. Sokunk gyereke nem tagja a pártnak, de szerencsére rokonszenvezik velünk. Számítsunk rájuk! Sokunk találkozik olyanokkal, akik számára a Munkáspárt egyre rokonszenvesebb, de nem lép be hozzánk! Menjünk oda hozzájuk is!

Elindítottunk egy másik akciót is, az Ezres Klubot. Az Ezres Klub tagja lehet mindenki, aki évente legalább tízezer forinttal támogatja a Munkáspárt választási küzdelmét. Amellett, hogy elfogadom: többünkől

nagy áldozat 2000–2000 forintot adni a pártnak, de tudom, hogy vagyunk többen, akik többre vagyunk képesek. Hozzák fordulok, külön kérelem. Mi adjunk többet! Ha nekünk több van, többet is kell adnunk, több áldozatot kell hoznunk. Én személy szerint felajánlom 10 darab 10 000 forintos jegy megvételét. Aki teheti, kövesse, én azt gondolom, nemes a cél, amiért összefogunk.

Annyi jegyet adunk ki, amennyi párttagunk van. A Központi Bizottság valamennyiünk nevében vállalta, hogy összeadjuk ezt a pénzt. Az akció végén nem eladatlan jegyeket várunk vissza, hanem pénzt. Legyen a gyűjtés mindannyiunk számára becsület és tisztesség dolga!

Nagyon fontos a határidők betartása. Aki gyorsan ad, kétszer ad – mondja a közmondás, s így igaz. Munkánk van, amit el kell végezni, s a jövő a miénk lesz, még ha ez ma oly távolinak tűnik is.

Karacs Lajosné

AZ AKCIÓ RENDJE

1. A választási támogatási jegyet 100, 500, 1000 és 5000 forintos címletekben készülték el. A jegyek sorszámozott tömbökben vannak.

2. Minden budapesti kerület, minden megye a taglétszámának megfelelő támogatási jegyet kap, azaz párttagonként 2000 forint értékű jegyet 2005-re és 2000 forint értékű jegyet 2006-ra.

3. A jegyek pénzt helyettesítenek, azokat szigorú elszámolással kell kezelni.

4. A kiadás címletenként, sorszámozottan történik, írásban, úgy, hogy a megyei elnökök és a fővárosi kerületi elnökök, illetve az általuk írásban meghatalmazott személyek a központi pénztárban veszik fel a jegyeket (aláírásukkal igazolva).

5. A megyei elnökök és a fő-

városi kerületi elnökök, illetve az általuk írásban meghatalmazott személyek a központban számolnak el a jegyekkel.

A megyei, kerületi pénztárakba a jegyeket, annak értékét nem kell bevételnie, őrizni ellenben úgy kell, mintha pénz lenne.

6. Értékesítésnél a perforált rész a pénzadományozóé, a tömbben maradt rész az elszámolás bizonylata. A tömbnek a pénzzel az elszámolásnál egyeznie kell. Az akció lezárása előtt lehet csak a pénzzel elszámolni, az akció végén csak a tömbbel együtt.

7. A megyei elnökök a jegyeket továbboszthatják a választókerületekbe. A tömbök további átvételére a központi pénztárban a megyei elnökök részére formanyomtatványt biztosítunk. A nyomtatványon kell átvételnie a választókerület elnökével a részükre kiadott

jegyeket, címletenként, a sorszámozott rögzítésével.

8. A megyei és budapesti kerületi elnököknek a jegyekkel hat alkalommal kell elszámolniuk.

2005. március 31.
2005. június 30.
2005. szeptember 31.
2005. december 31.
2006. március 31.
2006. június 30.

9. Az első öt alkalommal a begyűjtött pénzzel kell elszámolni, annak átvételéről a központi pénztári bevételezési bizonylatot állít ki.

Az utolsó alkalommal el kell számolni a kiadott jegyekkel is. (A felhasznált jegyek összegének egyeznie kell az összeggyűjtött és folyamatosan leadott pénz összegével.)

Amennyiben egy-egy jegytömb időközben teljesen eladásra kerül, úgy azzal folyamatosan is el lehet számolni.

Hogy lehetsz az Ezres Klub tagja?

A Központi Bizottság azon párttagok és rokonszenvezők részére, akik legalább évi tízezer forinttal kívánják a Munkáspárt választási harcát támogatni, létrehozta az Ezres Klubot.

1. Az Ezres Klub tagja lehet mindenki, aki évente legalább tízezer forinttal támogatja a Munkáspárt választási küzdelmét.

2. Az Ezres Klub tagjainak nem kell külön befizetni az évi 2000 forintot, amely a párt minden tagja számára elvárás.

3. Az Ezres Klubba a pártközponti bizottságában lehet jelentkezni személyesen, telefonon, írásban, elektronikus postán *Holoda Évánál* vagy *Nagy Zoltánnál*.

Telefon: 06 (1) 334-2721.
Postai cím: 1082 Budapest, Ba-

ross u. 61. E-mail: mp200@axelero.hu.

4. A központ rögzíti a jelentkezést. Személyes jelentkezés esetén a pénzt rögtön be lehet fizetni. Ha a jelentkezés nem személyesen történik, a központ a jelentkezőnek csekket küld, s azon kell befizetni a támogatást.

5. A pénz beérkezése után a központ tízezer forintos támogatási jegyet és az Ezres Klub névre szóló tagsági igazolványát adja át, illetve küldi meg a jelentkezőnek.

6. Az Ezres Klub tagjai személyes tájékoztatást kapnak a párt jövőbeni rendezvényeiről, személyes meghívást a párt kiemelt eseményeire.

A Munkáspárt elnöksége

Budapesti taglétszám-arányos pénzgyűjtési kvóták

Kerület	2005–2006
I.	140 000
II.	648 000
III.	688 000
IV.	312 000
V.	216 000
VI.	164 000
VII.	164 000
VIII.	252 000
IX.	124 000
X.	300 000
XI.	740 000
XII.	556 000
XIII.	464 000
XIV.	972 000
XV.	280 000
XVI.	152 000
XVII.	196 000
XVIII.	176 000
XIX.	160 000
XX.–XXIII.	68 000
XXI.	464 000
XXII.	124 000
Összesen:	7 360 000

Magyei taglétszám-arányos pénzgyűjtési kvóták

Magye/Bp.	2005–2006
Budapest	7 400 000
Baranya	1 900 000
Bács-Kiskun	1 264 000
Békés	2 480 000
Borsod	2 136 000
Csongrád	1 668 000
Fejér	1 128 000
Győr	840 000
Hajdú-Bihar	336 000
Heves	1 176 000
Komárom	824 000
Nógrád	2 876 000
Pest	1 600 000
Somogy	464 000
Szabolcs	508 000
Szolnok	2 088 000
Tolna	776 000
Vas	280 000
Veszprém	872 000
Zala	360 000
Összesen:	30 976 000

ÉRVEK, VÉLEMÉNYEK, HOZZÁSZÓLÁSOK...

„Harcunkat magunknak kell megvívunk”

Dr. Majercsik János, a Munkáspárt zuglói pártszervezete elnökének hozzászólása a februári budapesti küldöttértekezleten

Kedves elvtársnők, elvtársak, harcostársak! Budapesti kommunisták!

A zuglói párttagság üdvözlését és a helyzetünkről, feladatainkról kialakított véleményét igyekszem tolmácsolni a rendelkezésemre álló szűk hét percen. Ezért jöttünk, de nemcsak ezért! Vinni akarunk tagságunknak: az egység reményét, még több önbizalmat, bátorságot, elszántságot – mert csak így léphetünk előre! Nem fogom megismételni azt, amivel egyetértünk, de nagy vonalakban vázolnám véleményünket.

Azt hiszem, hogy világosan értjük harcunk célját, értelmét, kilátásait, hiszen folyamatosan és pártosan elemezzük mind a nemzetközi helyzetet, mind hazánk állapotát, a belső gazdasági, politikai történéseket, s bennünk pártunk szerepét, a tevékenységünk kereteit jelentő realitásokat.

Világosan értjük, hogy mit jelent az egypólusú világ, a globális tőke szinte korlátlan uralma, milyen állapotban vannak a nemzetközi haladó erők, hazánk gyarmati helyzete, szuverenitásának teljes elvesztése – katonailag, politikailag a NATO, gazdaságilag elsősorban az Európai Unió jóvoltából.

Tudjuk, hová lett a közösség vagyona, kik és milyen céllal játsszák át ezt a nemzetközi nagytőke és annak árnyékában meghúzódó hazai tőkés – lásd Széles, Demján, Csányi, Várszegi, Kapolyi és a többi kisebb-nagyobb hiénát – kezére.

Megvizsgáltuk, van-e különbség e tekintetben a hazai polgári pártok között, s ha nincs, van-e értelme az egyiket vagy másikat favorizálni, felkért vagy kéretlen segítőtjévé szegődnünk? Van-e különbség közöttük pártunkhoz való viszonyukban, abban, hogy bármelyikük is hajlandó lenne elismerni pártunk létjogosultságát, partnernek tekinteni akár rész kérdésekben is, enyhíteni a kiközösítéssel, vagyis számíthatunk-e reálisan arra, hogy bármelyikkel kialakítható valamiféle együttműködés? Hogy még világosabb legyen: vegyük-e tudomásul azt a tényt, hogy egyedül vagyunk, mert mi ma is az általuk megtagadott társadalmi igazságosságot, a szolidaritást, humánus, kizsákmányolásmentes társadalmat akar-

Dr. Majercsik János

juk, vagy pedig kergetjük a délibábot, hogy ezek bármelyikével is egyezsre juthatunk.

Mi Zuglóban, úgy hiszem, egyek vagyunk abban, hogy harcunkat – bármennyire fájó – egyedül, magunknak kell megvívunk, s ehhez a harchoz nem a tarka-barka polgári pártokban s a hozzájuk tapadó egyéb szervezetekben, hanem az igazságtalan rendszer kárvalóttjai között, a becsapott, félrevezetett, kiszolgáltatott, útszélre dobott emberek között kell keresnünk támogatóinkat, nekik kell megmutatnunk az igazságot és a cselekvés útját.

Feltettük a kérdést: pártunk képes-e jelenlegi állapotában teljesíteni a feladatát, de akár mondhatjuk, a történelem által reá rótt feladatot?

Sajnos, nem válaszolhatunk egyértelmű igennel. Pártunkban nagyon aggasztó jelenségek vannak. Megbomlott az eszmei-politikai egység, de bomladozik a szervezeti egység is, s ezért valakik felelősek, akiket meg kell nevezni, észhez kell téríteni, s ha ez nem megy, határozottan fel kell lépni ellenük. A kérdés sorsdöntő: vagy helyre tudjuk állítani a párt egységét, vagy felrobban, vagy ami még keservebb: lassú agonizálással kimúlik a Munkáspárt.

Mi határozottan felszólítjuk a párt elnökségét, Központi Bizottságát, a budapesti és területi pártszervezeteket, hogy párt-szerűen, de határozottan teremtsenek rendet a mai káros, értessék meg a párttagsággal, hogy miről van szó, mi a tét, és vegyék igénybe a pártért áldozatokra hajlandó, józan tagság segítségét, támogatását, tartsák be és tartassák be a párt törvényeit.

Egy-két mondatot a partvonalról bekiabálókra, a mindent mindig jobban tudókról, az ál-

landóan a baloldal összefogásának szükségességéről papolók-ról, akik viszont folyamatosan bomlasztják az egységet: Elvtársak! Ne a szavaknak, a tetteknek adjunk hitelt! Ezek az egyének, legyenek a Marx Károly Társaságban vagy másutt, nem a jóakaróink! Nemhogy szeretnék, de egyenesen gyűlölik a pártunkat! Folyamatosan támadnak, lefitymálják eredményeinket, minduntalan hülyének titulálnak bennünket.

Félreértés ne essék: a jószándékú bírálatot mindenkori elfogadjuk, de bírákat és azok ítéleteit magunk felett nem tűrünk! Ezek az elvtársak ne keverjék össze a kritikát az intrikával. Ne csak útjelző táblák akarjanak lenni, hanem jöjjenek velünk a többség által választott úton, és akkor majd hiszünk nekik.

Az előttünk álló feladatokról címszavakban: mielőbb állítsuk meg jelöltjeinket, készüljön el programtervezetünk, legyen elég időnk megismerésére, megvitatására, elsajátítására a június 4-ei kongresszusig. A jóváhagyott programunkat minden erővel és eszközzel terjeszteni kell, hogy minél több támogatót tudjunk magunk mellé állítani.

Kezdjük meg már most a választási alapra a gyűjtést. Az a pártunkívüli barátunk, ismerősünk, akitől sikerül támogatást kapnunk, egyben potenciális szavazónk, akit valóságos szavazóvá kell tennünk, akik között megtalálhatók azok is, akik tettekkel is készek lesznek bennünket segíteni. Köztük kell keresnünk leendő párttagjainkat is.

*

Elvtársak! Mint az eltelt tizenöt évben mindig, ezúttal is nehéz időszak, sok munka vár ránk! Rajtunk, minden egyes tagunkon múlik, hogy meg tudunk-e felelni a kihívásoknak, vagy elbukunk a nehéz harcban. Fogjunk össze, teremtsük meg az egységet, támogassuk egymást, merjünk bátrak lenni és akkor joggal remélhetjük, hogy a siker nem marad el!

A személyi kérdésekről egy mondatban: mindenben támogatjuk a jelöltségjavaslatait és azt várjuk a részben megújított és kibővített budapesti elnökségüinktől, hogy legyenek valódi vezénylői a budapesti pártmozgalomnak.

A 20. Kongresszus szellemében!

A Munkáspárt a 2006-os választásokra készül. Az elnökség írásos tervezetet készített. E tervezet megjelent A Szabadság 2004. szeptember 10-ei számában és ezt szeptember 18-án a KB megvitatta, majd el is fogadta. Mindezeket figyelemmel kísérve a Tatabánya-Újvárosi munkáspárti alapszervezet vezetősége önállóan cselekedve tervet készített a feladatok végrehajtására. A tervek tartalma az alapszervezet területének felosztását az elvtársak között, hogy ki hol gyűjtson kopogtatócédulákat. A tervet 2004. október 4-én tagságunk elfogadta, ellenvetés nélkül. Ettől kezdve dolgozunk.

Annak érdekében, hogy minél szélesebb körben megismerjék a Munkáspárt törekvéseit, A Szabadság maradványszámából hetenként 100-150 darabot elhozunk, s azokat az általunk szimpatizánsként ismert személyek és mások között elosztjuk. Először csak a postaládákban helyeztük el. Ma már közvetlenül az embereknek adjuk át, s egyúttal néhány szót is váltunk velük, érdeklődve az újság tartalma alapján, hogy mit gondolnak a Munkáspárttól stb. Ma már ennek hatására azt értjük el, hogy 11 fő rajtunk keresztül rendelte meg az újságot, melyet minden csütörtökön az alapszervezet titkára – vagy más elvtárs hoz a központból. Ily módon újságon-

ként 65 Ft-ot gyűjtünk a pártunknak, hetenként.

Mindezzel egy időben igen sok tapasztalatot is szerzünk a lakosság körében. Sokan elhiszik például a Gyurcsány Ferenc miniszterelnök által is hangoztatott kijelentést, hogy az MSZP-kormány baloldali. Nekünk meg kell győzni az embereket, hogy tévednek. Hogy lehet az a párt baloldali, amely nem a bérből-fizetésből élők érdekeit képviseli? Hanem a multinacionális cégekét! Nagy kegyesen a nyugdíjasok nyugdíját 6,3 százalékkal emelték meg, de máris érezhető, hogy háromszorosan visszaveszi azt a megélhetésükhöz szükséges javak árának drasztikus emelésével. Ugyanakkor a

mezőgazdasági terményeket pedig oly alacsony áron vásárolhatja fel a kereskedő, hogy ezzel teljesen padlóra kerül a termelő. Ezzel még jobban tönkreteszik a hajdan virágzó mezőgazdaságunkat. Hasonlóan neveléses a minimálbér megállapítása, törvénybe iktatása. A beteg nyugdíjas vagy az a dolgozó, aki így is éhbéért dolgozik, hogy gyógyuljon meg, amikor a gyógyszerek ára manapság már jóformán megfizethetetlen? Ez a kormány meri magát baloldalinak nevezni? Szégyelljék magukat!

Az eddigi tapasztalataim s eredményeink alapján minden alapszervezet vezetőségének ajánlom, készítsék el a választásokkal kapcsolatos teendőkhöz elengedhetetlenül szükséges munkatervet, vitassák meg a tagsággal s aztán aszerint dolgozzanak. Tudom, nem könnyű e feladat megoldása. Néha a siker érdekében erről vagy arról le kell mondani. De csak akkor lehetünk sikeresek, ha a párt szervezett és fegyelmezett.

Szalay Gyula, Tatabánya

A budapesti küldöttgyűléshez

Én is el akartam mondani a véleményemet a budapesti küldöttgyűlésen, de nem volt rá idő. Íme néhány gondolat:

El akartam mondani, hogy politikai meggyőződésből maradtam a pártban. Tizenöt év alatt voltam „közkatona”, tisztviselő – vezetőségi tag, gazdasági felelős – titkár. Most minden egy személyben. Végzem a dolgom, mint mindenki más. S teszi a dolgát az alapszervezet minden tagja, aki él és mozog, az is, aki túl van a hatvanon és innen a 85-ön. És teszi az is, aki létevel bizonyítja párthoz való tartozását – felajánlja egyetlen segítségét, az összekuporgatott anyagiakat. Ha tudni akar a párt dolgairól, elolvassa az újságot – vagy felolvassák neki. Ilyen is van.

Arról is szerettem volna szót ejteni, hogy furcsa szerkezet az

ember. Ahány – annyféléképpen gondolkodik, fogja fel a dolgok lényegét. De ha véleménye megfelel a többség akaratának, még nem sérül a politikai egység. Csak ne „tegyen” ellene! Mondhassa el mindenki a véleményét, de kulturáltan tegye és a fogadtatása is legyen az, még akkor is, ha fáj a bíráló. Ez is alapja a szervezeti szabályzatnak. Az ütköztetésre mindig szükség van. S ha a helyzet úgy kívánja, menet közben is lehet változtatni. Nem kell mindjárt előrehozott kongresszusban gondolkodni.

Igy is fel tudjuk mérni erőnket. Hány mozgatható tagra számíthatunk – mikor hol kell segíteni. Hogy állunk anyagilag. Megvannak-e jelöltjeink s a párttagok.

Még nem késő és nem is hiábavaló foglalkozni a következő témákkal. Nem szabad át-

gedni, amit mi kezdeményeztünk. Például: egészségügy, oktatás, esélyegyenlőség, lakás, munka, munkanélküliség, kultúra terén s még sorolhatnám.

Még azt is tudomására adtam volna a küldöttgyűlésnek, hogy a „fiatalítás” nem csupán egy kipipálandó szó a tervben.

Hús-vér emberekről beszélünk. Akiket be kell fogadnunk magunk közé. Akikkel együtt kell élni, gondolkodni, dolgozni. Ők más tudnak, mint mi. Mi átadhajtuk nekik tapasztalatainkat, bölcsességünket – emlékeinket –, ők pedig adják nekünk a fiatalosságukat, lendületüket, tudásukat. A XXI. század az övék. Ne szégyelljük bevalani magunknak. Segítsük őket hozzánk, olyan példamutatással, ahogy ezt tettük tizenöt évben át.

Goller Lászlóné
XIII. kerület

Őszinte, nyílt vitadélután

József Attila Születésnapomra című versének elhangzása után – a százéves születésnap alkalmából a munkáspárti rendezvényeken többek között egy-egy vers közölte a centenáriumot – Farkas Ferenc, a Munkáspárt XI. kerületi szervezetének elnöke köszöntötte február 3-án, délután az aktívaértekezlet résztvevőit, köztük a XII. és XXII. kerületi pártszervezet képviselőit, majd Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke tartott tájékoztatót, a Rajtunk múlik, hogy mi lesz a sorsunk gondolat-mottó jegyében a 2005-ös esztendő és a 2006-os választási év feladatairól, tennivalóiról.

Farkas Ferenc, a párt XI. kerületi elnöke

A pártelnök hangsúlyozta, hogy a soron következő választásokon nem kötelező és mindenkifölötti cél a párt számára az indulás, ugyanakkor a lehetőségek és körülmények, a jól felfogott érdek azt diktálja, hogy a Munkáspárt vegyen részt ezen a megmérettetésen, így még szélesebb körben tegye ismertté önmagát, céljait,

törekvéseit. Erre jó keretet biztosít az a döntés, hogy a Munkáspárt nem köt választási szerződést vagy együttműködési megállapodást más pártokkal, szervezetekkel, hiszen politikai céljai, elvi követelményei ezt nem teszik lehetővé.

A pártelnök részletesen vázolta a párt belső helyzetét, szövege a Vajnai-ügyről, annak káros következményeiről, egy-

ségbontó és cselekvést hátráltató szerepéről.

Élénk érdeklődést váltott ki a beszámoló, amit mi sem bizonyítottunk: nagyon sokan jelentkeztek hozzászólásra és sokrétűen vázolták fel a párt jelenlegi helyzetét, a feladatokat, a tennivalókat. Természetesen felvetődtek olyan kérdések is, amelyekben bizonyos nézetkülönbségek fejeződtek ki. De ezek nyílt, őszinte és megoldást kereső taglalása egy percig sem hagyott kétséget afelől, hogy hangoztatásuk csak megerősítette azt az egyöntetű véleményét az összehozott aktívának: le kell zárni a pártéletet hátráltató, a szétzilálásra alapot adó kisebbségi vitákat, amelyek helytelen és téves állásfoglalásokat juttatnak érvényre minduntalan kísérletezéseikkel, s a bomlasztást szolgálják. Ezzel szemben biztosítani szükséges az egységes cselekvést, ami a munkának legfontosabb előfeltétele.

– Tudósítónktól

MEGKEZDTÜK A FELKÉSZÜLÉST

A Munkáspárt megkezdte a választási előkészületek hajráját, hiszen már csak egy bő év van hátra addig. Folyik a képviselőjelöltek kiválasztása, és kerületi, alapszervezeti szinten is elindult az előttünk álló feladatok meghatározása, a munka megszervezése. A helyi pártszervezetek sorra aktívaiéseket tartanak, és számba veszik a teendőket. Ennek jegyében ülésezett a párt fővárosi, ferencvárosi szervezete is.

Az aktívaiésen a pártelnökség részéről Karacs Lajosné al-elnök vett részt, és az anyagi-pénzügyi lehetőségeket ecsetelte. Felhívta a figyelmet, hogy

Tánczos Imre, a párt ferencvárosi elnöke

az egyik fontos feladat a párt szűkreszabott feltételein javíta-

I. Sz.

Német történelemórák

A *Goodbye Lenin!* című film vetítéséről teljesen elhűlve jöttem ki tavaly, azt gondolva, hogy a németeknek mégis van humoruk, ráadásul egy időben ilyen közeli történelmi eseménnyel kapcsolatban. Most egymás után két filmben (a *Bukás és a Luther* című művekben) is volt alkalmuk megmutatni, hogy komolyabb hangvételű alkotásokban is tudnak színvonalasat produkálni.

A Bukás Adolf Hitler utolsó tíz napját és a még további 8 napig vergődő harmadik birodalom összeomlásának történetét meséli el. A mese szót nagyon szemléletesnek tartom, mert kiemeli azt, amiben a film igazán nagyot és újszerűt alkot: a főszereplő jellemének tökéletes kimunkálását. Hitler eddigi megjelenései a filmvászonon vagy szándékosan nagyon rövidre sikerültek, vagy vérgőzös diktatóri hajlamait túlhangsúlyozva elnyomták személyiségének egyéb jellegzetességeit, ezáltal teljesen egysíkúvá alakítva a hajdani népevezér karakterét. Ezzel szemben Oliver Hirschbiegel nem szégyelli bemutatni, hogy a Führer mennyire szerette a kutyáját és titkárnőt, milyen kétarcúan viselkedett szerelmeivel, mennyire megkövetelte a hozzá való feltétlen hűséget és milyen mániákusan paranoiás ember volt. A kulcsszó pedig ez: ember volt ő is. Nem ránk eresztett démon vagy antikrisztus, aki azért jött, hogy megtorolja bűneinket. Hitler életének és személyiségének elferdítése azt a veszélyt hordozza magában, hogy elfelejtjük levonni a náciizmus egyik legfontosabb tanulságát, hogy ezt a szörnyűsöket mi emberek hoztuk világra.

Az elkerülhetetlenül közelgő összeomlás hatására nagyon sokan kijózanodnak ebből a nemzetiszocialista rémálmomból, de inkább az öngyilkosságot választják hűségéből, félelemből vagy egyszerűen a kínzó bűntudat miatt. Fantasztikus pszichodráma az egész, amely

során a gonosz elbukik, de nincs szó mesebeli igazságszolgáltatásról: sok bűnös megmenekül és sok jó ember vész oda, de egy nép a nulláról újakezdeheti az életét.

Hasonló a történetvezetése a *Luther* című filmnek, amennyiben szintén van egy jelen esetben teljesen pozitív színben feltüntetett főszereplő, akinek a jellemfejlődését központi témává emeli a mű. Azonban ez az alkotás is képes kinőni a címszereplő életrajzána bemutatására koncentráció keretében. A korabeli egyházban uralkodó viszonyokról kapunk meglehetősen reális képet. Hősünkre nagy hatást tesznek római útján szerzett tapasztalatai, melyek során szembesül a hit város romlottságával és a hit hatalmi, gazdasági célokra való kihasználásával. A papság teljes erkölcsi hitelvesztését ellensúlyozni kívánó Luther vallási megújulást szerez szembe a dogmákkal, amit a Vatikán a kereszténység integritása és természetesen saját hatalma ellen való támadásként értekel. A hitvita kikerül a szent falak közül és megindul a történelemkönyvekből jól ismert vallásbörű, melynek szörnyű pusztítását látva a főhős moralizálni kezd, hogy talán mégse kellett volna kihúzni a nép szájából a cuclit. A kosztümös történelmi játékfilm kategóriában ez a film is telitalálat, amit el akartak mondani vele a készítőik – nevezetesen a reformáció elindulását – azt sikerül is.

Vázsonyi Dániel

Sajátságos hozzáállás

Olvasom az újságban, hogy a Vatikán hetven év után újra megfogalmazta irányelveit az egyházi válásokkal kapcsolatban, s továbbra is csak abban az esetben engedélyezi a felbontást (teszi semmissé a frigyot), ha a kérelmező szerint a házasság valójában nem jött létre. Ilyen esetben akár újabb (örökre szóló és felbonthatatlan!) egyházi esküvőt is tarthat az érintett.

Egy érdekes példát mond nek erre a „valójában létre nem jött” házasságra, ami jól szemlélteti az egyház mérhetetlen álságosságát. A testvérem, felesége vallásosságát tiszteletben tartva, templomi esküvővel is megerősítette házasságkötésüket tizenöt évvel ezelőtt, majd a családi béke kedvéért az évek alatt született két gyereket is megkereszteltette. Sajnos két éve a házasságuk zátonyra futott, és a szokásos válási procedúrán kívül a feleség kérvényt nyújtott be a katolikus egyházhoz is, kérve a frigy felbontását. És lássanak csodát! Az egyház – a kérelem alapján – felbontotta a házasságot, mondván: valójában nem jött létre! Bár a testvérem ezt ugyan nem bírja, de mindenesetre jellemző, hogy az együtt töltött tizenéves és a két gyerek egyházi szempontból nem „érv”. És ez csak egy példa az egyház sokszor minden józan érvet és tényt cáfoló cselekedeteiből.

K. N., Budapest

**HA ELŐFIZET,
OLCSÓBB!**

B. D. A.
Budapest

Eladásra nem érdemes természeteni

Az országban mindenütt azt tapasztalni, hogy a települések szerves részei a piacok, mégis sajátos szabályaik szerinti rendjük van. Megszűnt, legalábbis minimálisra mérséklődött az alku például Miskolcon, a Búza téri hatalmas piacon. Szegeden a Mars téri piacnak is kialakult a gyakorlata, miszerint a nagykörútól a börtönig tartó részén levő asztaloknál drágán adják a zöldséget, gyümölcsöt, az élelmiszer-ipari főiskola előtti területen viszont a feléért kínálják. Ezúttal arra voltunk kíváncsiak, hogy a Kecskeméti belterületén található piaccsarnokban, s mögötte a szabad ég alatti asztaloknál mennyiért adják portékáikat a termelők, s mi a véleményük a mezőgazdaság jelenlegi helyzetéről.

A hét végi napokon a kecskeméti piaccsarnoknak különös az élete. Rengetegen vannak, s közöttük sokan olyanok is, akik semmit sem vásárolnak, hanem valakivel találkoznai szeretnének. Biztos, hogy összefutnak a boltok vagy a termelők asztalai előtt.

– Mennyiért adja a burgonya kilóját? – kérdeztem az egyik férfitől.

– A nagyságtól függ. Ez hatvan, az negyven, amaz ötven forint. Melyikből kér?

– Nem kérek, hanem kérdezek – válaszoltam bemutatkozás után a 40 éves Kovács Sándornak, aki feleségével, hároméves fiával és az egyhónapos kislányával Kecskeméten lakik.

– Hol és mennyi burgonyát termel?

– A város melletti Borbáson huszonhét hold saját földemen gazdálkodom. Tizenöt évvel ezelőtt az apám a kárptólásból kapta, 1996-ban meghalt, s az enyém lett a föld. A testvérem az építőiparban dolgozik, nem érdeklőd a mezőgazdaság. Miután apám megkapta a huszonhét hold földet, otthagytam a kecskeméti éttermeket, ahol tíz évig felszolgáltam, mert ez a szakmám, a vendéglátóipari szakközépiskolában végeztem. Segítettem apámnak, aztán halála után a huszonhét hold művelését átvettem. Tavaly háromszáz mázsa krumplim termett, ennek nyolcvan százalékát itt a piacon eladom.

– Mit természet még a földjén?

– Gabonafélét, árpat, triticálét, napraforgót, kukoricát, görög- és sárgadinnyét. Egyedül nem győzném csinálni, a feleségem, édesanyám besegít, a szezonban alkalmi munkásokat fogadok.

– Hol értékesíti a gabonafélét?

– Sehol. Eladásra nem érdemes természeteni, mert a költségekhez viszonyítva az eladási ár kicsi. Felettem az állatokkal a kukoricát, napraforgót, árpat. Hat disznót és baromfit tartok. Néhány sertést a szomszédoknak, ismerősöknek eladok, a többit megtartjuk magunknak. Feldolgozzuk, a mélyhűtőbe tesszük, s nem vásárolunk az áruházakban, ahol kétes minőségű termékeket árulnak. A külföldi áruházláncok anyniért adják a kinézetre is gyanús cikkeket, amennyiért képtelenség előállítani.

– Miből élnek?

– Fent tudjuk tartani magunkat, a huszonhét holdon az élelmiszerünket megtermesztjük, s a piacon próbálunk annyit eladni, amiből négyen megélünk. Erre kényszerülünk, mert a mezőgazdaságot lehetetlenné tették, a szabályozatlanság miatt beszűkült a piac. Mit kezdjek a húszéves autómval, a harmincéves traktorommal? Mozdulni sem tudok velük. Kérvényeket próbálok beadni, de nem ér semmit.

– Miért?

– Az uniós követelmények

alapján regisztráltattam magam. A falugazdász adott egy formanyomtatványt, kitöltöttem, hogy mekkora területen gazdálkodom, miket termeszt. A falugazdász elküldte a minisztériumnak, ahonnan novemberben választ kaptam, hogy hektáronként nyolcezer forint fizethető. Azt a mai napig nem tudom, hogy ki és mikor fizet nekem hektáronként nyolcezer forintot. De a piacon a havi 3880 forint asztalbéreletet s a napi 4-500 forintos helypénzt pontosan bevasalják rajtam.

*

Meg sem kellett kérdeznem, mert az idősebb férfi kiírta, hogy a szabad ég alatt levő egyik asztalnál 16-18-20 forintért adta a tojást a mínusz tízvalahány fokos hidegben.

– Fázik? – kérdeztem bemutatkozás után Molnár László nyugdíjast.

– Nincs melegebb a Kecskemét mellett található Kisfái tanyán, ahonnan a tojásokat hoztam. De rá vagyok kényszerülve, mert kevés nyugdíjat kapok, s az ötvézer forintból több mint harminc elmege a kecskeméti lakás rezsijére.

– Mióta árul tojást a piacon?

– Hat-nyolc éve csinálom. Kisfáiban a tanyán négyszáz tojótyúkot tartok, a fiam ugyanennyit. Korábban a gyerekek volt ezerkét száz tojótyúkjuk, de ezt csökkenteni kellett az uniós előírás miatt. Nem vállalkozok, hanem őstermelők vagyunk, s ezért csak három-négyszáz tojótyúkot tarthatunk.

– Továbbra is tartanak tyúkot?

– A fiam abbahagyja, mert nem éri meg. Drága a takarmány, a tojás olcsó. Nyolc-tíz évvel ezelőtt is annyi volt darabja, mint most, de a ráfordítási költségek megsokszorozódtak. Egyébként is Romániából, Lengyelországból hozzák a tojást, adják 6-8-12 forintért. Leverik a magyar tojás árát.

***

Otthoni gyakorlat szerint nem érdemes ősszel nagyobb tételben vásárolni burgonyát, mert hiába tesszük letakarva történetesen hideg garázsba, úgyis kicsirázik, s most februárban sem drágább kilója, mint október-novemberben. A tojásvásárlásnál szükséges az óvatosság. A románok, lengyelek hűtőkocsiban hozzák az olcsó terméküket, de az itthoni magyar tojás biztos, hogy friss.

Tarnai László

Felesleges diplomások

A legutóbbi napokban egy hírműsor arról számolt be, hogy tíz-tizenkét év alatt Magyarországon duplájára nőtt a diplomások száma: míg az Antall-kormány utolsó évében száz-ezer fiatalnak mintegy fele rendelkezett egyetemi, főiskolai képesítéssel, addig napjainkban 125 ezer fiatalból hozzávetőlegesen százezerre tehető az okleveles pályakezdeők száma. Ugyanakkor a diplomá-

sok aránya egyáltalán nem egyenletes, mivel pedagógusközből, jogászokból és közgazdász pályakezdeőkből túlkínálat van a hazai munkaerőpiacon, míg más pályákon létszámhiány tapasztalható. Oktatással foglalkozó szakemberek közül többen is rámutattak arra, hogy a hazai viszonyok közt jobbra a mennyiségi szempontokat előtérbe helyező szemléletmód dominál a valós igényekre épí-

tő mentalitással szemben. Holott érdemes lenne a friss diplomások elhelyezkedését, szakmai továbbképzését támogató intézmények, érdekvédelmi szervezetek felállításával az említett aránytalanságokat csökkenteni, elkerülendő ezzel a diplomások körében kialakult munkanélküliség tartóssá válását.

B. D. A.
Budapest

TALÁLÓ

Ha egy szám után két meghatározás áll, az első a vízszintes. A rövid és a hosszú magánhangzók között minden esetben különbséget tettünk. A szürkével jelölt négyzetekbe kerülő betűket sorban összeolvasva egy önleírás címet, majd szerzőjének nevét kapja végző megfejtésül.

MEGHATÁROZÁSOK: 1. A Hanság központja. – Hatósághoz intézett kívánság. 2. Mauritániai város. 3. Bajuszot sodrogat, régiesen. 4. Központi igazgatás alatti nagybirtok. 5. Kerti munkát végez. 6. ... Maruth; Traven. 7. Határozott, talpraesett, szókimondó. – Fej, tréfásan. 8. USA-tagállam. 9. Juttat. 10. Madárbertön. 11. Ima végszava. 12. Lendületesen hozzáfog. 13. Régebben használt altató- és fájdalomcsillapító folyadék. 14. Egyik helyen sem. 15. Poci. 16. Notre ...; párizsi székesegyház. 17. Rádiólokátor. 18. Mitikus történet. 19. Dohány, idegen szóval. 20. Szakmai érdekvédelmi szervezet. 21. Albán pénznem. 22. Származás. 23. Etióp tó. 24. Argentín tenisz-

zónó volt (Gabriela). 25. Kopasz. 26. Szorosan tapad. 27. Szeb valuta. 28. Takarékbetét hozama. 29. Latin kötőszó. 30. Fed. 31. A bolsevizmus atyja (Vlagyimir Iljics, 1870–1924). 32. Dél-afrikai tartomány. 33. Erősen csíp. 34. Kipling kígyója. – Éhséget jelez a gyomor. 35. ... Gross; brazil szövetségi állam. 36. Esetleg, népiesen. 37. Jakutföldi folyó. 38. Furcsán ostoba, zagyva. 39. ... dog; bundásvirslit. – Lengyel felsziget. 40. ...-Szútra; óind tankönyv a szerelemről és a szeretkezéssel. 41. Régi, kopott, ócska, régiesen. 42. Baranyai község. 43. Kafka kisregénye. 44. Államtudomány. 45. Létezik. 46. Operaénekesnő, Dietrich Fischer-Dieskau felesége (Júlia). 47. Betegkedő hölgy. 48. ... Montand; francia színész, sanzonénekes (1921–91). 49. ... Palme; néhai svéd kormányfő. 50. Erdélyi város az Olt partján. 51. Ellenérték. 52. Újság. – Ime. 53. A gőzturbina társfelalója (Carl Gustaf Patrik de, 1845–1913). 54. Fönficiai harc- és szerelemistennő, Baál hitvese. 55. ...home!; menj haza! 56. Merész. – Német népcsoport tagja. 57. Helikopterszárm. 58. A vese kéreg-állománya által termelt enzim. 59. Val-

lon város. 60. Lámasta szerzetesek forgatják. 61. Satu ...; Szatmárnémeti román neve. 62. Magyar Optikai Művek, rövid. 63. Vade retro, ...!; távozz tőlem, Sátán! 64. Bella gerant alii, tu, felix Austria, ...; csak háborúzzanak mások, te, boldog Ausztria, házasodjál. 65. Úttörőegység. 66. Nagy Theoderik népe. 67. Káposztaféle. 68. ... és csapata (Gajdar). 69. Honi gyártmányú kenőolaj. 70. A pincébe. 71. ... est omen; a név intó jel. 72. Nézd csak! 73. Castro országa. 74. Múzeumi felvigyázó. 75. Chilei város.

Horváth Imre

Az idei 5. lapszámunkban megjelent rejtvény helyes megfejtése: *Morgós medve minden nagyúr, de orránál fogva lehet vezetni, mihelyt arany veri a markát.*

Nyertesek: Tóth Ferenc (*Jobbágyi*), Bíró Imre (*Budapest*), Szádvány Gyula (*Baktáké*). Könyvnyereményeiket postán küldjük el.

E heti feladványunk helyes megfejtését 2005. február 28-ig lehet beküldeni a szerkesztőség címére (1082 Budapest, Baross u. 61.).

1	2	3	4	V	5	6	7	8	R	9	10	11	12
13					14		15			16			
17				18		19			20		21		
22					23		24			25			
L		26				27		28					L
29	30			31			32		33			34	
35		36			37			38			39		
	40			41		42			43	44			
45				46	47			48		49			50
51				52			53		54			55	
D		56				57		58			59		G
60	61					62		63				64	
65				66			67		68				
69				70		71			72		73		
74					M			75		N			

Senki sem tudta, hogy mihez kellene kezdeni, végül a „Petőfi” a Nagymező utcából átköltözött az Izabella téri színházi épületbe.

Nagy tévedés az a filozófia tétel, hogy nem lehet kétszer belelépni ugyanabba a folyóba, ezt a saját példámmal is bizonyíthatom. Vagy negyven évvel később írtam egy színdarabot, melyet Császár Imre a Thália (sokadik utódként épp ez működött az egykori Petőfi Színház helyén) akkori igazgatója elfogadott, már a szereposztásról beszélgettünk, mikor kiderült, hogy az épület műszakilag újra életveszélyessé vált, sürgősen be kellett zárni. Mire újra kinyitottak, Császár Imre már messze járt és az utódai nem vállalták fel a darabot, máig sem került színre.

A „Légy szíves, Jeromos!”-ban nem rejtett anynyi tartás, hogy ez a helyszínváltást túlélte volna, a nézők szinte egy csapásra elmaradtak. Egy ideig még műsoron tartották, néha vidékről jött ismerőseimet el akartam kápráztatni mint sikeres színpadi szerző, és meghívtam őket a darab megtekintésére. A titkárságon jegyet kértem az esti előadásra, már akkor rosszat sejtettem, mikor egy egész páholyt a rendelkezésemre bocsátottak. A könyöklőre támaszkodva lenéztem a földszintre: lent összesen nyolcan ültek, ebből is négy katona – nyilván súlyos fegyelmi vétséget követhettek el és szadista parancsnokaik a legsúlyosabb büntetésre: a darab megnézésére ítélték őket. Vidéki ismerőseim látva elkeskenyedő arcomat, résztvevően jegyezték meg:

– Azért elég gyalázatos dolog a színházról, hogy pont akkor játsszák a te darabodat, amikor üres a nézőtér!

Kazal Lászlót Jeromos szerepében a Pécsről érkezett Tomanek Nándor váltotta fel, de ez már nem segített a darabon, a szezon végén levették a műsorról. Én is megvonhattam a pénzügyi egyenlegemet: a bevétel messze nem állt arányban a befektetett munkával, épp hogy kijött az „egyforintos órábér”. Később is tapasztalnom kellett, hogy nem érdemes bedőlni a kecsgetető anyagi szempontoknak, mindig is azokkal az írássalimmal kerestem a legtöbbet, melyeket a legkomolyabban vettem és a legfontosabb mondanivalómat fejeztem ki bennük.

Mint ahogy az alkimistáknak aranycsinálás közben nem volt szabad a fehér elefántra gondolni, mert a kísérlet csődöt mond, az írónak is úgy kell kiiktatni a tudatukból a pénz, sőt, a siker kísértését is.

*

A darabnak az emlékéitől is szabadulni szerettem volna. Egy példányt félretettem örök mentőül, aztán összenyaláboltam a különféle változatok papírtömegeit, betömtem a kályhába és meggyújtottam. Bámultam a tüzet, a lángok közül néha magasra pattant egy-egy szikra:

– Na, ez a poén végre elsült! – konstátáltam magamban melábusan, aztán kikotortam a rostélyról a vékony hamut.

Ez az „égő áldozat” nem oldotta fel nyomott hangulatomat, a kudarc, úgy éreztem, nem csak erre az adott alkalomra vonatkozik, hanem az egész életemet, teljesítményemet megkérdőjelezi. Csak ültem a Hungária Kávéházban megszórt asztalomnál, félig kész regényemen, a „Sötét angyal”-on kellett volna dolgoznom, de nem fogott a fejem. Elírtam néhány szót, aztán áthúztam és csak bámultam ki az ablakon.

Eltűnődtem: hogy ragadjam ki magam ebből a kátyúból. Az írás továbbra sem ment, valamilyen szellemi segédmunka: humoreszk vagy dramatizálás adódott volna, de ez csak tovább terhelte volna ugyanazokat a fáradt idegpályákat. Úgy gondoltam, jobban járok, ha csak néhány hétre is, de újra fizikai munkát vállallok, s ez még azzal a külön előnnyel is kecsegtetett, hogy a tapasztalataimat beleépíthetem majd a regény szövetébe.

Ezt a tervemet otthoni környezetemben maradván nem valósíthattam meg. Nehezen tudtam volna elviselni, ahogy a családtagjaim és ismerőseim arcára kiül a megdöbbenés, amint megjelenek előtűnik olajos-koszos munkaruhámban. Egy-értelműnek tűnt, hogy le kell mennem vidékre. A térképet nézegetve ezúttal az ország számomra még ismeretlen keleti fele vonzott, végül is Nyíregyháza mellett döntöttem. Az újságokban találtam egy hirdetést, miszerint az Építési Minisztérium Szabolcs megyei Állami Építőipari Vállalat segédmunkásokat keres, úgy gondoltam, ez éppen megfelel nekem, és vonatra szálltam. Akkori „ügyeletes” szerelmem, Gabi kísért ki az állomásra.

A másodosztályú fülke átforrósodott műbőr ülései, a mellettem helyet foglalók hónaljszága, a kilöttyent sörök savanyú bűze hamar kizökentett a könyvkiadói-színházi környezetben kialakult magatartásformákból, újra meg kellett küzdenem azért, hogy helyet biztosítsak magamnak a Nap alatt. A nyírségi városban egyetlen ismerősöm sem élt, minden bajomban csak magamra számíthattam.

Mint életemben már annyiszor, most is ahogy

Moldova György

Az utolsó töltény³

– HARMADIK KÖTET –

ÖNÉLETRAJZI TÖREDÉKEK

Kizárólagosan
A Szabadságban

távolsodunk Budapestről, úgy fokozódott bennem a döbbenet: megint mire vállalkoztam?! Miért adtam fel ismét a már kialakult kényelmes életpozícióimat? A gyomrom összehúzódott, mikor az előttem álló hetekre gondoltam.

Bevallom: alapvetően gyáva vagyok, és lehet, hogy furcsán hangzik, ezt nem szégyellem, hanem egyenesen büszkélkedem vele. Mert ha egy oroszlan bátor, az ember csak vállal von: mi a különös ebben? Egy oroszlantól elvárható a mérészség, de annál inkább becsülendő, ha egy magmfajta nyúl belátva, hogy nem kerülheti el a harcot, a hátsó két lábára emelkedik, és támadásba lendül. Nekem minden vállalkozásom a fenyegettség alapállásából indult ki és mindig erősebben kerültem ki belőle – mint mondják: a nyulak legjobb tulajdonságaikat a rókák folyamatos üldözéseinek köszönhetik. Nincs kifogásom az ellen, hogy az utókor méltónak találja a megemlékezésre, azt „Moldova, a bátor nyúl” formájában teszi meg.

A hirdetés alapján kiválasztott vállalat – azóta gondolom már régen feloszlott vagy elprivatizálták – központja a nyíregyházi Széchenyi utcában működött, néhány percnire a vasúti pályaudvartól. Segédmunkásnak vettem fel, a régi munkakönyvem tanúsága szerint ötforintos órábérrel – ez egy forinttal kevesebb volt, mint amennyit öt évvel korábban Pesten a fűtészszerezők partiban kaptam. Nem vitakoztam, nem a pénzkereset hozott le ide. Másnap reggel hat órákor egy óvoda építkezésén kellett munkába állnom.

A vállalat gondoskodott az elhelyezéséről, az almatároló területén fekvő munkásszállóra utaltak be. Egy hatalmas, hetven-nyolcvan személyt befogadó terembe kerültem, az egyik emeletes ágy alsó fekhelyére. Általában az alsó vacok számú kedveltebbnek, mert ha az ember le akar fekvődni, nem kell felkapaszkodnia az ágykereten, de itt, aki tudta, a felső helyet választotta, mert a szétfeszülő szalmazsákokból a törek az alul fekvő arcába hullott.

A teret tovább szűkítették a bádogeretekből készült öltözőszekrények. Csak itt helyezhettük el biztonságban a holminkat, bárhol másutt raktuk le, hamarosan lába kelt. Előfordult, hogy a frissen mosott zoknit kitétték száradni a szekrény ajtóréseinek szorításába, a tolvajok kihúzni se tudták, ezért ollóval levágták a kilógó felet.

Lerakodtam, aztán átballagtam a szállóval szemközti kocsmába, előtte a járdán kerékpárok álltak tuatszámra, első kerékükkel egy tároló részeibe beakasztva. Ráérsően megittam egy korsó sört, de még mindig végtelen hosszúnak tűnt az előttem álló délután, vonattal kiutaztam a nevezetes város széli Sóstóra. Tudtam, egyhamar alig ha fürdök meleg vízben.

Úszónadrágot nem vittem magammal, a pénztárnál béreltem egy kék-fehér színű „fecskét”. A lépcsőn leereszkedtem a medencébe. Akkor még nem tudtam úszni – csak ötven éves koromban tanultam meg úgy-ahogy –, kartempókat imitálva, egyik lábamat letéve haladtam a nyakig érő vízben.

A közeledő nyárvége ellenére még pezsgett az élet, kisebb-nagyobb kompániák söröztek a vízben a medence falának támaszkodva. A nap éppen odasütött, én is melléjük telepedtem, a társaság egyik tagja felém nézett és énekelni kezdett:

– Mondd meg, ha kellek...

A produkciót kitörő nevetés fogadta, csak lassan fogtam fel, hogy homoszexuálisnak néztek, megszegeyenülten húzódtam el a közelük-ből. Egy óra után eluntam magam és kikapaszkodtam a vízből, felöltöztem. A koszos kisvonnat bevitt a város központjába.

Az egykor impozáns környék a háború utáni

években lepusztult és lezüllött. A főtér szinte minden épületének alján egy-egy kocsmá működött, melyekből időnként részegek tántorogtak elő, a zárt térből a szabad levegőre kerülve érvényesült az úgynevezett „pincehatás”, a díszbokrok közé hánytak, majd a rendőröktől tartva összehúzták magukat és bizonytalan léptekkel el-tűntek egy mellékutca torkolatában.

Benyitottam az egyik talponállóba, nem kívántam igazán az italt, de húztam az időt és el akartam zsbibasztani az idegeimet, hogy el tudjak majd aludni a szálláson. Bent kerek fajansz tégelekből sósóthegyi rizlinget és kadarkát mértek. Egy liter tíz forintba került, olcsóbb volt, mint a házi noha bor, az alacsony ár a leglepusztultabb alkoholistákat vonzotta ide. Elnyűtt pecsés ingeket, kiterdesedett nadrágokat viseltek, melyek szárából kikopott szájak lógtak le – az ország nyugati felén már rég a kukába dobták volna ezeket a rongyokat. Vettem egy nagyfröccsöt és beálltam egy sarokba, ittam egy kortyot, a túltengő kemény savtól rögtön pezsgeni kezdett a gyomrom.

A környezet apámat juttatta az eszembe: életben hányszor húzódnak meg ilyen lebujszokban, s a szánalomnak egy szikrája támadt bennem iránta. Mellettem két középkorú férfi beszélgett, divatjamúlt vásári díszítésű sportinget hordtak – csillagokkal, pálmákkal, poharukba bámulva beszélgettek, egyikük torokhangon megjegyezte, valószínűleg egy vita folytatásaként:

– Azt hiszed, hogy a zsidóknak számít egy-millió?!

Nem volt okom feltételezni, hogy ezt a mondatot nekem szánták, mégis összerendeztem. Nem merült fel bennem a szokásos szándék, hogy vitába szálljak velük. Úgy éreztem a kilátástalan tengődésnek ezen a szintjén, amely ezt a kocsmát uralta, minden beszéd, még a tisztázó törekvés is felesleges, sőt, kihívó. Megittam a fröccsömet és kiléptem az ajtón.

Az almatárolói munkásszállóba már érkeztek a lakók, kint ültek a betonlapokkal burkolt udvaron, néhányan bográcsban vacsorát főztek, más társaságok demizsont, pálinkásüveget adogattak körbe, néha egy-egy magyar nő is felhangzott. Engem is megérintett az este bárbar békesége, de nem felejtettem el, hogy idegen vagyok, nem lehet részem benne.

Levetköztem, ruhámat és cipőmet a szekrénybe zártam, aztán felküdtem a helyemre, az ital elalmosított, elaludtam. Éjfél körül ébredtem fel: a hálóterem ablakait nyitva hagyták ugyan, de ez sem tudta eloszlatni a bent terjengő nehéz testszagot, az emberek pizsama helyett a nappal is viselt fehérneműjüket hagyták magukon. Ha a felettem lévő ágyon alvó dobott magán, szalmazsákjából törek hullott rám. A legnehezebben mégis azt viseltem el, hogy a közvetlen szomszédom teli torokból horkolt. Megráznai nem akartam, tenyeremmel négyszer-ötször a padlóra fordult és elcsendesedett.

Nem sikerült újra elszunnyadnom, arra gondoltam, hogy felkelek és kiülök az udvarra tiszta levegőt szívni, de beláttam, hogy farkem jobban pihenek. Kezemet összefontam a torkom alatt, gondolataim úgy jártak, mintha már kialudtam volna magam.

Mint ahogy este, most is felmértem, hogy egy tőlem idegen világba kerültem, száz és száz tapasztalat hiányzik belőlem ahhoz, hogy hasonlóvá válhassak a körülöttem fekvő, szabolcsi-szatmári falvakból jött munkásokhoz. Ez nem a komlóú újdonsült bányászok lumpen világa, melynek hangulatát már gyerekkorom óta ismertem, ehhez a létformához nincs kulcsom. Az őket meghatározó alapvető kollektív élmények: a szabad térségek látványa, a gyerekkori bandázás, a közös munka a földeken és a ház körül, a baj és a szerencse együttes elviselése számomra meg nem tapasztalt fogalmaknak számítottak. Ezzel nem vettemhet össze egy külvárosi nyomortelepen, a gettóban vagy a főiskolán szerzett élményeim. Tudtam, próbálkozhatok akármilyen igyekvéssel, állhatok bármiféle világmegváltó eszmei meggyőződés alapján, semmi sem emelhet át ezen a szakadékon. Elhatároztam, hogy nem próbálok meg kibújni a bőrrömbből, nem erőltetek semmiféle haverkodást.

Ahogy megvirradt, felkeltem, kimentem a mosdóba, amely egy bádogvályú fölé szerelt vízcsapsorból állott, rendbe hoztam magam, a sporttáskámba beraktam a munkaruhámat és elindultam. Útközben megálltam egy boltnál, az otthon megszokott tea helyett most tejet ittam, pohár híján csak úgy zacskóból. Ebédet is vásároltam, a könnyen megzöldülő olcsó felvágott helyett sajtot vettem, úgy gondoltam, ez nem romlik meg a déli előtti forróságban sem.

Az óvoda, amelynek építéséhez beosztottak, a központtól nem messze, egy a várost átszelő patak vagy kanális mellett feküdt. Jelentkeztem a munkákat vezető mérnöknél, az egyik kőműves brigáddhoz irányított. A csapat tagjai egy helyről,

a közeli Kótaj nevű faluból jártak be, ahogy később kivettem, rokoni kapcsolatok is fűzték őket egymáshoz.

Az idő még csak fél hat körül járt, jövődöbeli társaim munkakezdés előtt az árnyékba húzóva reggeliztek, a mérnök hozzájuk kísért:

– Itt az új ember! – mondta, és magamra hagyott velük. Akkor még nem magyarosítottam, így az eredeti nevemen mutatkoztam be:

– Reif György vagyok.

A név idegen hangzása megütötte a brigádtagok fülét, de aztán egykedvűen ettek tovább, tudomásul sem véve a jelenlétemet, csak egy barna svájcsapkát viselő, vékony, állandóan mosolygó férfi szólított meg:

– Engem Bandinak hívnak. Pestről jöttél, Gyurikám?

– Igen.

– És mit akarsz itt csinálni? Viszed majd a társakarádiót a mérnök úr után?

A társaság bólogatva nevetett, éreztem, hogy nem kerülhetem el a konfliktust, de egyelőre nem akartam felvenni a kesztyűt:

– Amit kell, azt meg fogom csinálni.

– Jól van, majd meglátjuk.

Azt találtam a legjobb taktikának, ha rögtön az elején megpróbálok bizonyítani. A földszintet takaró földemet betonoztuk éppen, a keverőgépből egy szál hajladozó pallón kubikoltuk fel az anyagot a terítést végzők keze alá. Én szándékosan többet lapátoltam a talicskámba, mint a társaim, hogy lássák, nem akarok lógni az ő rovásukra, de minden erőlködésemet csak lefitymáló mosoly fogadta. Bandi, aki már a bemutatkozásnál belém kötött, valahányszor elment mellettem, egy hangoslat szellentett.

Később a mészsoltáshoz vezényeltek át, ezt is olyan eszeveszett odaadással végeztem, hogy a méz kavarás közben az arcomba fröccsent és a szemembe is beleszapódott. Nem szóltam senkinek, csak a csaphoz mentem, hogy kimossam, a mérnök látta, hogy mi történt, csendesesen figyelmeztetett:

– Vigyázzon jobban, még megvakul itt nekem.

Én azonban nem állítottam le magam, továbbra is szinte futólépésben végeztem munkámat, délben remegő lábakkal vonultam félre, hogy elfogyasszam az ebédre vett sajtot. A brigád különült le, nem hívtak maguk közé, csak egy-egy felém forduló tekintetből sejtettem, hogy rólam beszélgetnek.

Mint az építkezéseken általában, ebéd után itt is lassult a hajtás, de én nem vettem lassabbra a tempót, csak három órákor, a „fájrontot” jelző kongatásnál álltam meg. A brigád összekapta magát és a vasútállomásra sietett, egyedül maradtam. Az őrszóló, hogy ha akarok, megmosakodhatok a szomszéd irodaépületben. Beálltam a zuhany alá, a csőből hideg víz folyt, de átlangyosodott a napsütéstől, hosszan verettem magam a sugarakkal. Munkaruhámat beraktam a táskámba, tiszta gatyát húztam és felvettem a viselő nadrágot és ingemet. Ahogy az izmaim kihültek, minden porcikám sajogni kezdett, a szemem is begyulladt a mésztől, kerestem egy orvosi rendelőt, a nővér becseppentett valamilyen szert és figyelmeztetett, hogy másnap is jelentkezzem, nem szabad elhanyagolni a bajt.

Nem volt kedvem visszatérni a szállásra, sétáltam egy órát, aztán kimentem a pályaudvarra. Mint idegenben járva mindig, most is a vasútállomás jelentette számomra azt az utolsó menedéket, ahol meghúzódhatok. Itt mindig élt bennem az az illúzió, hogy változtathatok a sorsomra, felülhetek egy vonatra és kiszabadulhatok szorongató környezetemből. Végigbongésztem az üvegezett állványokon kirakott menetrendi mezőket: ha jól emlékszem, napi öt vonat indult Budapest felé, még gőzmozdonyok vontatták őket, hat-hét óra alatt tették meg a 270 kilométeres utat, esténként hálókocsit is csatoltak a szerelvényhez. Eljártam a gondolat: mi volna, ha ithagynék csapat-papot és hazautaznék, de beláttam, hogy nem tehetem meg, az egész vállalkozásom értelmét veszítené, otthon visszaesnék ugyanabba a kátyúba, amelyikből ki akarok megszökni.

Vettem egy üveg sört és leültem az állomás előtti parkba, arról próbáltam meggyőzni magam, hogy mindig csak az első nap jár annyira bajjal, ahogy múlik az idő, a szögletek, ékek lekerekednek. Önbizalmamat azzal is próbáltam erősíteni, hogy már akkor célba értem, mikor elindultam, mert volt bátorságom, hogy felvállaljak egy idegen életformát.

Másnap reggel mégsem minden feszültség nélkül indultam el az óvoda építésére. A brigádom már megérkezett, fogadták ugyan a köszönetemet, de utána a maguk elé kirakott reggelijükre fordították a tekintetüket, nem volt nehéz kitalálnom, hogy az előző este rólam folyt a szó a kótaji kocsmában.

(Folytatjuk)

Ülésezett az elnökség

● A Munkáspárt életéről, akcióiról tavaly november 22-ike óta ismét lehet olvasni az interneten. A párt új honlapja ismét rendszeresen frissül. Erről adott tájékoztatást az elnökség február 14-ei ülésén. Nem kis feladatot kellett elvégezni. Vajnai Attila felmentése után a párt honlapját összhangba kellett hozni a párt politikájával, szem előtt tartva, hogy az internetes honlap A Szabadság mellett a párt másik, elektronikus újságja. Sok új anyag került fel az oldalra. Az egyik legfontosabb érdekesség az, hogy A Szabadság teljes terjedelemben, eredeti formájában olvasható a hálózaton, így sok olyan ember számára is hozzáférhető, aki egyébként az újságárusnál nem venné meg.

A párt várható eseményei máris olvashatók, de ezt szeretnénk még pontosabbá és szebbé tenni. A megyei elnökök segítségét várjuk ahhoz, hogy a megyei események is felkerülhessenek a honlapra. A közeljövőben olvashatók lesznek mindazok a tematikus kérdések, amelyekben a Munkáspárt harcot hirdetett. Sok érdekeset tudhatunk meg a munkatörvénykönyvről, a lakáskérdésről. Hamarosan megnyílik az interneten a Munkáspárt képgalériája, ahol a múltunkról és jelenünkről egyaránt lehet képeket találni, sőt nyomdai minőségben letölteni.

● Az Ideológiai Bizottság április 2-án tartja ülését, adta hírül a párt elnöke. A munka azonban már folyik. A bizottság felkért tagjai február folyamán elkészítik saját javaslatokat arra, hogy milyen kérdések szerepeljenek a párt választási programjában, na és persze, hogy hogyan szerepeljenek. Az egyéni javaslatok összegzése alapján az első változatot megkapják a bizottság tagjai. A Központi Bizottság elé április 23-án kerül a választási program irányelveinek tervezete. Mint ismeretes, június 4-ei

kongresszusunkon vitatjuk meg és fogadjuk el.

Az elnökség első olvasatban tárgyalta a párt 2004. évi központi gazdálkodási munkáját és a 2005. évi terveket. A párt helyzetében 2002-ben következett be alapvető változás, amikor az állami támogatás felére csökkent. Amit korábban havi hatmillió forintból kellett megoldani, azt most feléből, azaz hárommillióból. 2002-ben a párt vezetése számos takarékossági intézkedést vezetett be, de egy alapvetően azóta is képviselt: a párt egyetlen funkcióját se változtassuk meg, ne csökkentsük a feladatokat. 2004-ben a Munkáspárt központi költségvetéséből továbbra is támogatta A Szabadság megjelenését. Nem kevés pénz történt a másik újságunkra, az internetes honlapra. Üzemeltettük a központi székházat. Tavaly több nagy kampány is folyt. 300 ezer aláírást gyűjtöttünk össze, és az ehhez szükséges aláírásokat mind a központban készítettük. Az európai parlamenti választási kampány is döntően a központi erőkre támaszkodott.

● A vitában elhangzott, hogy a Görög KP számos jó tapasztalatot adott nekünk. A Görög KP-ban minden európai, nemzeti parlamenti és helyi képviselő a teljes fizetését befizeti a pártnak, s annyit kap vissza, ami minimálisan szükséges. És például egyedül tavaly 15 lakást és házat hagytak végrendelben a pártra idősebb elvtársak. Nagyon komolyan kell vennünk a pénzügytést nekünk is. Abból fogunk élni a választásokon, amit összegyűjtünk. Jelentős tartalék van a fegyelmet gazdálkodásban is. Sok helyütt rendelkezünk párhelyiséggel, de egyáltalán nem használjuk ki, miközben a rezsi sem képesek a szervezetek ki-gazdálkodni. Az elnökség a központi gazdálkodásra vonatkozó javaslatokat a Központi Bizottság elé terjeszti.

– Munkatársunktól

Az Ezredvég Alapítvány kéri, támogassa az SZJA 1%-ának felajánlásával a nehéz helyzetben lévő, baloldali irodalmi folyóiratot.

**Adószám:
19656874-2-41**

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele.

VERES ÉREMBOLT,
VII. ker. Izabella utca 37.
Tel.: 322-4799
H-P: 9-17 óráig.

Pártépítési rovat indul

Ki miért áll közénk? – Ki hogyan csinálja?

A Munkáspárt Központi Bizottsága a 2004. november 6-ai ülésén fontos kérdésben döntött: részletes tervet fogadott el a pártépítési feladataira. A cél, hogy két év alatt, 2006-ig ezer új tagot vegyünk fel a pártba. A Szabadság a maga erejével mindenben segíteni kívánja ezt a munkát – állandó pártépítési rovatot kívánunk indítani, ahogy azt már korábbi lap-számunkban jeleztük.

Először is: „Köszöntjük a Munkáspárt új tagjait!” címmel hétről hétre közölni szeretnénk a pártba újonnan belépők neveit, rövid életrajzát, a felvevő alapszervezetet és a patronáló, „beszervező” párttag személyét is. Persze mindezt az érintettek egyetértésével. A párt-szervezeteknek az új belépők adatait azonban nem A Szabadság szerkesztőségéhez, hanem a szokásos rendnek megfelelően a párt-szervezési csoporthoz, Davidovics Lajos elvtársához kell eljuttatni. Azt is szeretnénk, hogy az új belépők adják arcukat a

bemutatóhoz, azaz hogy fényképpel is bemutat-hassuk őket lapunkban. (Célszerű, ha a párt-szervezetek az új tagoktól két fényképet kérnek: egyet a tagkönyvbe, egyet pedig a tagfelvételi adatlappal együtt juttassanak el a párt központ-jába.)

Másodszor: az új belépők közül rendszeresen szeretnénk bővebben is bemutatni személyiségeket interjúk, riportok formájában, megismertetve életútjukat, gondolataikat a társadalomról, s azt hogy milyen indíttatással vállalták tagságukat a Munkáspártban. Kérjük a párt-szervezeteket, tegyenek javaslatot arra, hogy lapunk kivel, kikkel készítsen ilyen interjúkat.

Harmadszor: segíteni szeretnénk azt is, hogy alakuljon ki tapasztalatsere A Szabadság hasábjain a pártépítő munkáról. Kérjük párt-szervezeteinket, a párttagokat, küldjenek beszámolókat, írásokat a pártépítés, a tagfelvételi munka eredményes módszereiről.

– A szerk.

Száz éve született

József Attila

„A ferencvárosi mosonó fia immáron a világirodalom óriása. Születésnapja – április tizenegyedike – évtizedek óta a magyar líra ünnepének számít.”

SZÉPSÉG ÉS IGAZSÁG

Korán szívembe lopta a versek zenéjét édesanyám, már óvodás koromban kinyílt szemem a szépre. Amikor (lopva) kezembe vehettem anyám rejtégetett, féltve őrzött kincsét: Petőfi forradalmi verseit (Népszava, 1919.), azok erőt és szívós kitartást sugalltak az örökös menekülés és bujkálás között. Petőfi lett vigaszom, s vezérlő csillagom. Inas koromban, Pestben ismertem meg Adyt, Babitsot, Kosztolányit, Szabó Lőrincet, Tóth Árpádot; s fordításukban a világ hajdani s modern költőit. Ekkorra Ady lett csillagom. Első verskötetetemben Ady pátoszos kiállása dominált, de látható lehetett Babits, Kosztolányi, Tóth Árpád keznyoma is. Magamat építő húszéves felnőttként találkoztam József Attilával (később Radnóttal, Kassákkal, Illyéssel, Pilinszkyvel, Juhász Ferencsel és Nagy Lászlóval), s önmagamra eszmélés lett e szembenézésből.

Testvérem volt, apám, barátom. Testközeli természetességében magamat véltem felismerni – mesteri fokon –, amihez közelednem lehet, de utolérni, meghaladni senki sem tudja. „Csak az olvassa versemet, / Ki ismer engem és szeret, / mivel a semmi-ben hajóz / s hogy mi lesz, tudja, mint a jós, / mert álmaiban megjelent / emberi formában a csend / s szívében néha elidőz / a tigris meg a szelíd őz” – mondta József Attila.

Thomas Mann író (1875–1955) amerikai emigrációja előtti európai előadókörútja során 1935 és 1937 között, hat alkalommal is járt Magyarországon. Budapesti felolvasásakor József Attila gyönyörű költemény-nyel üdvözölte. Ebben a versben, túl azon,

hogy szellemi testvéreként, sőt olyan fényként említi, „amelytől világlik agyunk”, a jelenlevőket (magát is beleértve) kisgyermekhez hasonlítja, aki „tán ő se tudja, mit is kíván jobban, / a mesét-e vagy azt, hogy ott legyenél,” a legjobb jónak tartja, „hogy itt vagy velünk együtt / s együtt vagyunk veled mindannyian, / kinek emberhez méltó gondja van”. Ezt emelném ki először, mert ez hangsúlyos sor: nem mindegy, hogy a mindennapi egzisztenciális gondokon túl emberhez méltó: a nemzetet, a népet, az egész emberiséget féltő, pozitív tevékenységet sürgető, gyöttrő gond aggasztja az embert.

„Az igazat mondod, ne csak a valódit”, – újabb József Attila-i „találmány”, a lényeg-

re törő precizitás, mert lehet úgy is kifejezni a való világot, egy nemzet, egy nép valódi szociális állapotát, egy nem tárjuk fel, hogy elfedjük (például a harmincas évek Magyarországaiban uralkodó) szörnyűséges nyomorát, a tömegek kilátástalan, az állati-asságnál is kiáltóbb testi-lelki lezüllesztő nyomorúságát. „S az emberségen, mint rajta a rák, / nem egy szörny-állam iszonyata rág” itt joggal utal a rémségek elől menekülő író hazájára s rajta túl, a sejtető „holnap” hazai állapotára: „s mi borzadozva kérdezzük, mi lesz még, / honnan uszunk ránk új ordas eszmék, / ...meddig lesz hely, hol fölolvasható? ...” Félti népünket, általában az embereket az elállatiasodástól, mert „Arról van szó, ha te szólsz, ne lohadjunk, / de mi férfiak férfiak maradjunk, / és nők a nők – szabadok, kedvesek / (s ez után egy újabb pontos meghatározás) – s mind ember, mert az egyre kevesebb...”

A befejezés egy újabb, egyértelmű, félreérthetetlen József Attila-i definíció: „lesz, aki csak éppen / néz téged, mert örül, hogy lát ma itt / fehérek közt egy európaít.” (1937. január eleje).

Frideczky Frigyes

Vasas–Ezredvég zenés-irodalmi estek
A Vasas Szakszervezeti Szövetség Székházának
dísztermében (1086 Budapest, Magdolna u. 5–7.)
2005. február 25-én 17 órai kezdettel

„HOLDAS ÉJ VAN”

Nápolyi dalok, itáliai népdalok

Közreműködnek:

Kassai Franciska előadóművész,
Lukácsy Katalin színművész,
Békésy Attila mandolinművész,
Csák József, a Magyar Állami Operaház magánénekes.

Zongorán kísér:

Hegedűs Valér zongoraművész

Házigazda:

Baranyi Ferenc József Attila-díjas költő, műfordító
Belépőjegyek az Ezredvég kerületi aktivistáinál
és a Vasas Központi Könyvtár Alapítványánál
(VIII., Magdolna u. 5–7.),
valamint a helyszínen kaphatók!
Ára egységesen 200 Ft.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiafigyelője az

»OBSERVER« 1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

BUDAPESTI MÉDIAFIGYELŐ KFT.

VESZTESÉGEINK

Szakács József, aki 1945 óta volt a párt tagja, 80 éves korában elhunyt. *Budapest, III/7. alapszervezet*

Haller Zoltánné, aki 1964 óta volt a párt tagja, 87 éves korában elhunyt. *Budapest, XVII/3-as alapszervezet*

Marinkás Gyula, aki 1951 óta volt a párt tagja, 77 éves korában elhunyt. *Budapest, II. kerületi alapszervezet*

Mikula Józsefné, aki 1958 óta volt a párt tagja, 71 éves korában elhunyt. *Budapest, XVIII. kerületi alapszervezet*

Antal Lászlóné, aki 1945 óta volt a párt tagja, 94 éves korában elhunyt. *Temetése február 22-én*

EMLÉKÜKET KEGYELETTTEL MEGŐRIZZÜK

MEGHÍVÓ

A Kádár János Baráti Kör 2005 február 24-én (csütörtökön) 17 órakor vitafórumot rendez a Munkáspárt helyiségében, Budapest XIV. ker., Ilka u. 32, amelyre tisztelettel meghívjuk.

A vitafórumon Kárpáti Sándor közíró tart előadást legutóbbi könyvei alapján (Ezüsthajú nemzedék és Vitám Máraival) két témáról:

- A nyugdíjasok világa, az időügyi politika újragondolása,
- A polgári és baloldali értékrend különbségei.

A vita vezetője:
Morva József,
a KJBK alelnöke.

Minden érdeklődőt várunk!

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelős szerkesztő: Szabados Judit
Szerkesztőség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endréné, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelős: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Terjeszti: a Budapesti és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt., valamint az alternatív lapterjesztők
Előfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft, negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft
Előfizethető a hírlapkiadóknál, a Hírlapelőfizetési Irodában (Helir 1900), a Magyar Posta kerületi hírlapüzletági ügyfélszolgálati irodáiban, vidéken a postahivatalokban.
Szedés, törlesztés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlekes út 25.
Felelős vezető: Mózes Ferenc ügyvezető igazgató

A Munkáspárt internetcíme: <http://www.munkaspart.hu>